

BRABANTSE AGROFOOD

Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij - versie 1.1

Provincie Noord-Brabant

Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij

Versie 1.1

Vastgesteld door Gedeputeerde
Staten op 10 maart 2015

Bijlage 1 bij 'Nadere regels Verordening ruimte -
Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij'

Inhoud

1 Vooraf	4
Duurzaamste en slimste agrofoodregio	4
Wat is de BZV?	4
Status van de BZV	4
Toekomstperspectief van de BZV	5
Consultatie en besluitvorming	5
2 Opzet van de BZV	6
Thema's	6
Basisindeling BZV	7
Certificaten	7
Inrichting en omgeving	8
Innovatie	8
De BZV uit verschillende invalshoeken	8
Gezondheid	8
Fysieke leefomgeving	9
Dierenwelzijn	9
Verbinding	10
3 BZV-score	11
Basissysteem	11
Basispunten	13
Certificaten	13
Inrichting & Omgeving	13
Biologische bedrijven	14
Hobbydieren	14
Bedrijven met een óf/óf vergunning	14
Omrekenfactoren	14
BZV-score op bedrijfsniveau	15
BZV niet enige criterium voor uitbreiding	15
Borging	16
De BZV digitaal	17
4 Certificaten	18
5 Inrichting & Omgeving	22

Algemeen.....	22
5.1 Gezondheid.....	23
5.2 Geuremissie	24
5.3 Geurimpact.....	25
5.4 Emissie & impact fijn stof / endotoxinen.....	26
5.5 Ammoniak.....	28
5.6 Mineralen kringlopen.....	30
5.7 Verbinding.....	31
5.8 Biodiversiteit.....	34
6 Innovatie	35
7 BZV in perspectief.....	36
Bijlagen.....	38
1 Fysieke maatregelen gezondheid.....	39
2 Ammoniak.....	42
3 Geuremissie	44
4 Fijn stof.....	45
5 Biodiversiteit.....	47
6 Fosfaat lokaal	48
7 Nge tabel.....	50
8 Aantal maatlatten per sector	52

1 Vooraf

Duurzaamste en slimste agrofoodregio

Noord-Brabant heeft de ambitie de duurzaamste en slimste agrofoodregio van Europa te worden. Om dit te realiseren heeft de provincie een uitvoeringsagenda opgesteld die de samenhang tussen ruimtelijke en economische ontwikkeling, leefbaarheid en ecologie bevordert: De Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood (UBA).

Tijdens de Ruwenbergconferentie begin 2013 trok het [Brabantberaad](#), met vertegenwoordigers van alle partijen die in Brabant betrokken zijn bij de veehouderij, de conclusie dat verduurzaming van de agrarische sector de beste oplossing is voor het herstellen van de balans tussen boeren en hun omgeving. Het streven is een Zorgvuldige Veehouderij (ZV) die staat voor een sector die op een gezonde manier verbonden is met de sociale en fysieke leefomgeving. In 2011 constateerden de ondertekenaars van het Verbond van Den Bosch onder het motto 'Al het vlees duurzaam' ook al dat de hele keten van grond tot mond duurzamer moet. De UBA is een samenhangend pakket van een ontwikkelingsgerichte, stimulerende en belonende aanpak, gecombineerd met regelgeving en adequate handhaving. Brabant loopt hiermee voorop in Europa. De Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV) maakt onderdeel uit van het pakket aan maatregelen ter ondersteuning van de transitie naar een Zorgvuldige Veehouderij.

Wat is de BZV?

De BZV maakt het handelen van de veehouder op het gebied van volksgezondheid, dierenwelzijn en fysieke leefomgeving inzichtelijk. Wanneer de veehouder relevante aspecten beter regelt dan de wet voorschrijft haalt hij een hoge BZV-score en kan daarmee ontwikkelruimte verdienen. De keuzevrijheid die de BZV aan veehouders biedt om hun eigen invulling te geven aan zorgvuldigheid zet een nieuwe trend. De keuzevrijheid ontstaat doordat de BZV werkt met een scoresysteem in plaats van criteria en normen. Hierdoor draagt de BZV bij aan de gewenste cultuurverandering in de veehouderij die leidt tot het produceren van hoogwaardige producten die passen in de fysieke en sociale omgeving. De provincie Noord-Brabant is verantwoordelijk voor het tot stand komen en onderhouden van de BZV. Maar doet dit in nauwe samenwerking met de partners in het [Brabantberaad](#). De BZV is dan ook een gezamenlijk product van al deze partners.

Status van de BZV

De provincie Noord-Brabant ontwikkelt de BZV samen met de partners in het [Brabantberaad](#); de provincie stelt hem steeds vast, zo ook deze versie 1.1.

Rond de vaststelling van versie 1.0 in februari 2014 spraken de partners van het Brabantberaad af om zo spoedig mogelijk een nieuwe versie te ontwikkelen waarin zij de volgende onderwerpen zouden uitwerken:

- Volksgezondheid: sterker opnemen in de BZV
- Mestbewerking: opnemen in de BZV? En zo ja, hoe?
- Brandveiligheid en energie: toevoegen aan de BZV

Daarnaast spraken zij af om het handelingsperspectief te verbreden voor grondgebonden veehouders in de zogeheten Gebieden 'Beperkingen Veehouderij' (artikel 25 in de Verordening ruimte). De Nadere Regels die het juridisch kader van de BZV vormen, bevatten eveneens de criteria voor grondgebondenheid; strikt genomen maakt dit dus geen onderdeel uit van de BZV.

Mestbewerking

Mestbewerking is niet in versie 1.1 van de BZV opgenomen.

Volksgezondheid

Een aantal veterinaire deskundigen, volksgezondheidsdeskundigen en vertegenwoordigers van de veehouderijsectoren onderzochten welke maatregelen op het gebied van volksgezondheid aan de BZV kunnen worden toegevoegd. Dit heeft geleid tot een concreet voorstel voor wijziging van de BZV in zowel de pijler Inrichting & Omgeving als de pijler certificaten. Daarnaast proberen GGD, Provinciale Raad Gezondheid en ZLTO de certificerende instanties te bewegen de aanbevelingen van hun onderzoek op te nemen in de huidige certificaten. Zodra deze beschikbaar zijn voegt de provincie die toe aan de BZV.

Brandveiligheid en energie

In versie 1.1 zijn de thema's brandveiligheid en energie toegevoegd in de pijler certificaten. Certificaten die bovenwettelijke maatregelen vragen binnen deze thema's krijgen een hogere waardering.

Overige aanvullingen

Op basis van gebruikerservaringen van de 1.0 versie van de BZV zijn diverse technische en tekstuele wijzigingen en aanvullingen doorgevoerd.

Tot slot is in deze versie 1.1 van de BZV de mogelijkheid opgenomen om technische aanpassingen door te voeren, bijvoorbeeld door wijziging van het 'Besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren'.

Toekomstperspectief van de BZV

Met deze wijzigingen is de BZV geenszins uitontwikkeld. De komende jaren wordt het instrument steeds aangepast aan de mogelijkheden die er ontstaan. Om zorgvuldigheid beter te definiëren en om aan te blijven sluiten op de voortgang richting een Zorgvuldige Veehouderij in 2020.

Aangezien de BZV in de tijd wordt aangepast, is in de Nadere Regels BZV een overgangsbeleid opgenomen. De BZV wordt getoetst bij de bouwvergunning. Het overgangsbeleid regelt dat de BZV versie van het moment van indienen leidend is bij het verlenen van de bouwvergunning en bij toezicht en handhaving, mits er sprake is van een volledige en ontvankelijke aanvraag.

Consultatie en besluitvorming

Het ontwerp van versie 1.1 lag ter inzage van 5 januari tot en met 2 februari 2015. Gedeputeerde Staten hebben de BZV 1.1 in maart 2015 vastgesteld, waarna deze medio 2015, daags na publicatie in het [Provinciaal Blad](#), in werking treedt.

2 Opzet van de BZV

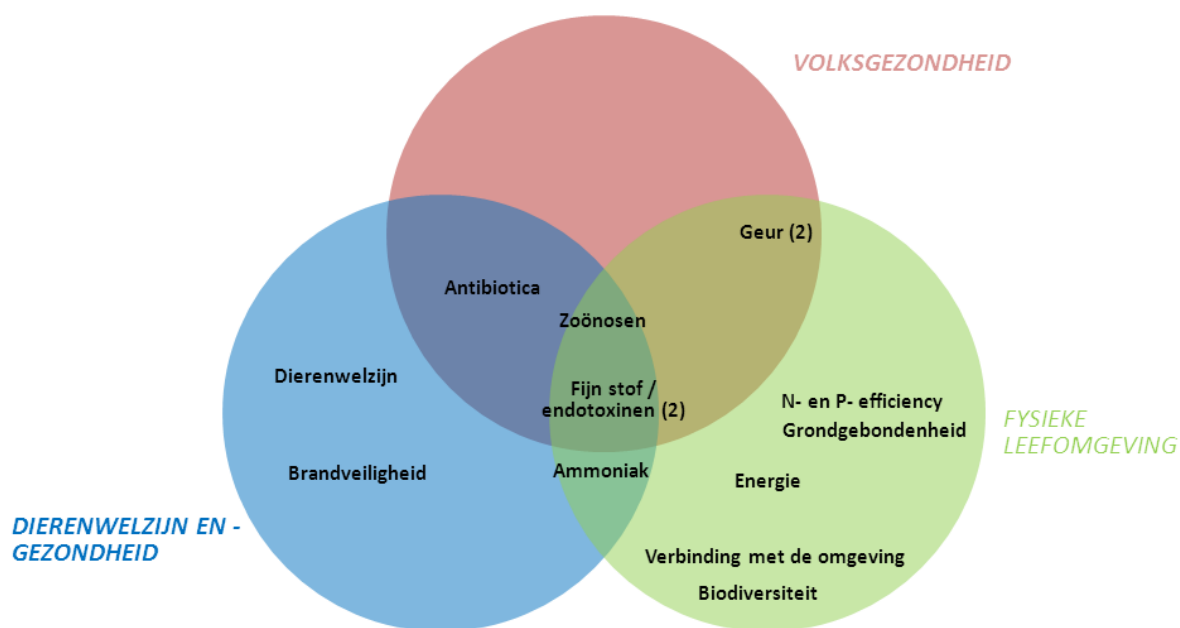
Thema's

Op [22 maart 2013](#) hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant (PS) ervoor gekozen, als uitwerking van de slotverklaring van het [Brabantberaad](#), de BZV te structureren langs drie hoofdthema's: Volksgezondheid, Diergezondheid en -welzijn en Fysieke leefomgeving.

Samen met de partners in het Brabantberaad zijn binnen deze drie hoofdthema's subthema's geselecteerd op basis van de volgende criteria:

- Prioritering vanuit PS en de partners van het Brabantberaad
- Handelingsperspectief van de veehouder
- Beschikbaarheid informatiestromen
- Borging (vergunning, certificaten en geborgde registraties)

Het [achtergrondrapport](#) van WUR¹ beschrijft deze selectie meer in detail. De selectie resulteerde in 10 maatlatten, de BZV 1.1. is dit uitgebreid tot 12. Figuur 1 geeft deze weer.

Figuur 1
Subthema's in de BZV 1.1

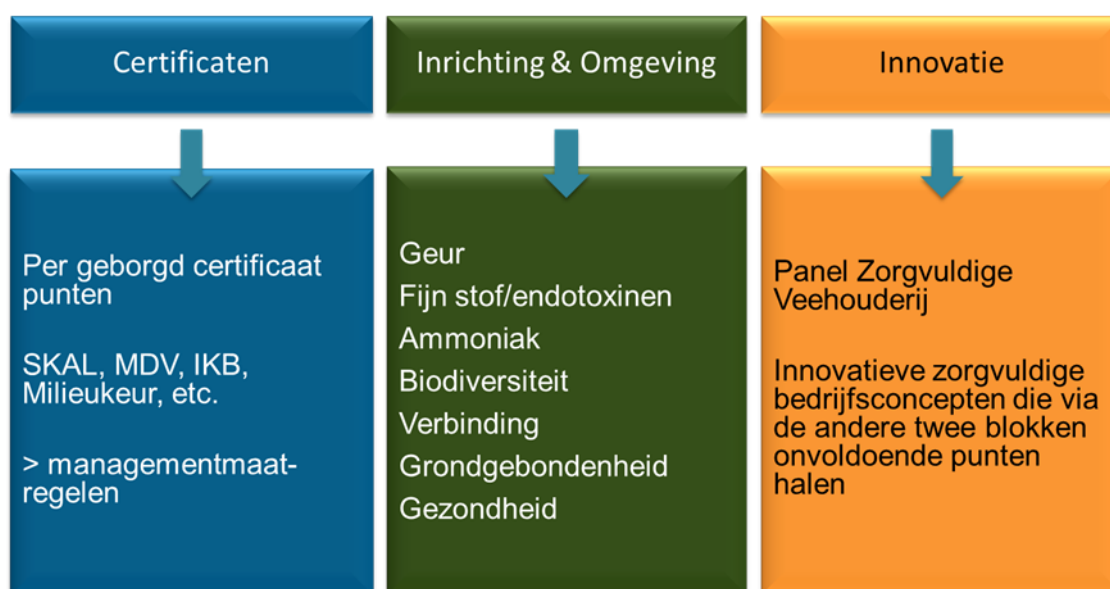
¹ Dit rapport is beschikbaar op www.brabant.nl/bzv

Basisindeling BZV

Voor de BZV zijn drie uitgangspunten van belang:

- Geen onnodige regeldruk: zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande certificaten in de veehouderijketen;
- Verbinding met de omgeving herstellen en daarvoor de fysieke inrichting van het bedrijf op orde hebben;
- Innovatie stimuleren.

Figuur 2 brengt de drie lijnen in beeld die de basisindeling vormen van de BZV.

Figuur 2
Basisindeling BZV

Certificaten

Idealiter zouden er één of meer certificaten moeten zijn die alle genoemde thema's volledig bestrijken. In die situatie zou de veehouderijketen zelf geheel verantwoordelijkheid nemen voor zorgvuldigheid. De uitdaging is om deze situatie in 2020 bereikt te hebben.

Die situatie is er nu nog niet. Wel zijn er de nodige certificaten in de markt die delen van zorgvuldigheid regelen. We sluiten daar dus zoveel mogelijk op aan. Deze certificaten borgen vooral managementmaatregelen. Uit de steekproef BZV bleek dat veel bedrijven via dergelijke certificaten al veel bovenwettelijke maatregelen nemen. Dit alles leidt ertoe dat **CERTIFICATEN** de eerste pijler vormen binnen de BZV. In de BZV 1.1 vormen de thema's brandpreventie, energie dierenwelzijn, zoönosen / diergezondheid, antibioticagebruik en fosfaatefficiëntie de grondslag voor de waardering van certificaten. Brandpreventie en energie zijn in de BZV 1.1 nieuw toegevoegd. Afhankelijk van het aantal thema's en het niveau van de vereiste maatregelen krijgt een certificaat meer of minder punten in de BZV.

Inrichting en omgeving

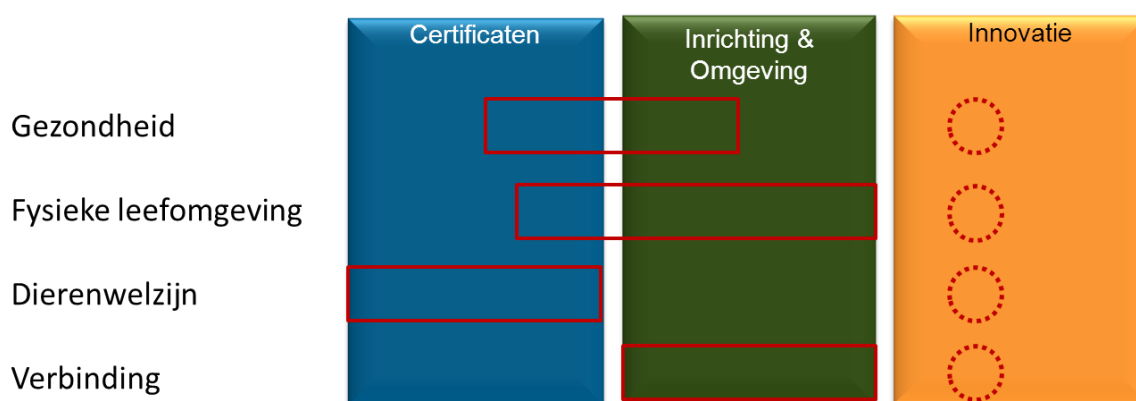
Om de BZV tot een succes te laten worden moet deze goed aansluiten bij de problemen die de maatschappij ervaart met veehouderijbedrijven, namelijk de omgevingsfactoren en de risico's voor volksgezondheid. Deze hangen voor een groot deel samen met de fysieke inrichting van het bedrijf. De tweede pijler van de BZV is daarom '**INRICHTING & OMGEVING**'. Op dit onderdeel moeten er substantiële stappen gezet worden. Omdat alle beschikbare certificaten (met uitzondering van de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#)) maar beperkt betrekking hebben op de fysieke inrichting van een bedrijf, brengt de BZV de prestaties van veehouderijen op dit onderdeel apart in beeld. Dit kan op basis van de informatie die veehouders nu al aan overheden beschikbaar stellen: de vergunningaanvragen en de jaarlijkse gecombineerde opgave voor het ministerie van Economische Zaken. Aanvulling is nodig met eenvoudig te verzamelen informatie voor de maatlatten Verbinding en Biodiversiteit.

Innovatie

Ten slotte moet de BZV ruimte bieden en uitdaging geven aan innovaties in de veehouderij. Via de pijler **INNOVATIE** kunnen bedrijven die door hun innovatieve opzet onvoldoende punten halen in de twee vorige pijlers toch een voldoende BZV-score krijgen. Hiervoor is een Panel Zorgvuldige Veehouderij opgericht, dat dit beoordeelt (zie [hoofdstuk 6](#)). Dit Panel heeft tegelijkertijd een adviserende rol in het toelaten en waarderen van certificaten en nieuwe maatregelen tot de (maatlatten in) de BZV.

De BZV uit verschillende invalshoeken

Voor een veehouder is het totale 'veld' van de BZV belangrijk. Datzelfde geldt voor overheden. Personen en organisaties in de omgeving van het veehouderijbedrijf kunnen verschillende invalshoeken hebben. Figuur 3 geeft weer hoe vanuit die verschillende invalshoeken de BZV het best bekeken kan worden. Innovatie kan voor alle invalshoeken relevant zijn.

Figuur 3
BZV vanuit verschillende invalshoeken

Gezondheid

De BZV stuurt en stimuleert gezondheid van mens en dier langs twee lijnen:

- Bedrijfsvoering via certificaten (pijler 1)

- De inrichting van het bedrijf (pijler 2)

Binnen dit thema gaat het om de gezondheid van de bewoners in de omgeving van veehouderijbedrijven, gezondheid van de medewerkers, de veehouder en de dieren. De maatlat gezondheid (zie [hoofdstuk 5](#)) in pijler 2 grijpt op alle drie de aspecten aan waar het gaat om de fysieke inrichting van het veehouderijbedrijf.

De maatlatten geur en fijn stof sturen en stimuleren op een gunstiger impact van de gezondheid in de omgeving. De bedrijfsvoering is echter minstens even belangrijk. De BZV stuurt deze via pijler 1. De huidige beschikbare certificaten als IKB, bedrijfsgezondheidsplan en dergelijke sturen vooral op de veterinaire aspecten en op de aspecten van voedselveiligheid, maar nauwelijks op volksgezondheid (zie ook [hoofdstuk 4](#)). Het is wenselijk dat deze certificaten dusdanig worden uitgebreid dat zij alle drie genoemde aspecten dekken of dat er nieuwe certificaten worden ontwikkeld die dit borgen.

De projectgroep 'Gezondheid in de Brabantse Zorgvuldigheidsscore' (GGD, Provinciale Raad Gezondheid, KNMvD, ZLTO, WUR en provincie Noord-Brabant) heeft hiertoe in 2014 bijeenkomsten belegd met vertegenwoordigers van de verschillende veehouderijsectoren. De projectgroep heeft aanbevelingen gedaan voor BZV 1.1. Dit heeft geleid tot twee rechtstreekse aanpassingen in de pijler certificaten in de BZV (zie [hoofdstuk 4](#)) en aanbevelingen voor wijzigingen of aanvullingen van bestaande certificaten. De projectgroep tracht certificerende instanties te bewegen de aanbevelingen uit het onderzoek op te nemen in de huidige certificaten. Zodra deze aanbevelingen zijn overgenomen in certificaten, worden deze opgenomen in de BZV.

Binnen de BZV hebben veehouders zelf de vrijheid om te bepalen hoe zij hun score realiseren. Daarbij is de kans klein dat een veehouder ervoor kiest dit zodanig te doen, dat hij geen bovenwettelijke stappen ten aanzien van gezondheid zet. Vier van de acht maatlatten binnen Inrichting & Omgeving hebben betrekking op gezondheid. Een groot deel van de certificaten schrijft maatregelen voor ten behoeve van gezondheid. Bedrijven moeten voldoende punten halen bij het onderdeel certificaten.

Fysieke leefomgeving

Een veehouderij heeft effect op de leefomgeving van zijn burens. De maatlatten geur en fijn stof sturen en stimuleren hierop (zie hoofdstuk 5). Voor beide aspecten zijn er twee maatlatten: één haakt aan op de emissie per gehouden dier en de andere haakt aan op de impact op de nabijgelegen woningen. De impact van een veehouderij op de kwaliteit van het milieu en landschap wordt gestuurd door de maatlatten ammoniak, grondgebondenheid en biodiversiteit (zie hoofdstuk 5). Er zijn beperkt certificaten (zie hoofdstuk 4) die sturen en stimuleren op de efficiëntie van het mineralengebruik. Het nieuwe thema energie is ondergebracht in de pijler Certificaten.

Dierenwelzijn

Een aantal certificaten (zie hoofdstuk 4) stuurt en stimuleert op maatregelen voor dierenwelzijn. Voorbeelden zijn 'Beter Leven' en het keurmerk voor [Biologisch](#). Weidegang van melkvee wordt geborgd via het keurmerk voor Biologisch. Het is wenselijk dat er meer certificaten komen die hier op sturen. Met enige aanpassingen in de certificaten 'Foqus-Planet' (waar weidegang nu optioneel is) en 'Weidemelk' (waar voor weidegang geen onafhankelijke borging is) zou dit snel ingevuld kunnen

worden. Hoewel de fysieke inrichting van een bedrijf ook bepalend is voor het dierenwelzijn is hiervoor geen aparte maatlat.

Verbinding

Een zorgvuldig veehouderij bedrijf is goed verbonden met de mensen in zijn omgeving: burgers, collega's en andere bedrijven. Deels krijgt dit invulling naast de BZV doordat veehouders verplicht zijn tot het voeren van een goede dialoog met de omgeving rond de uitbreiding van hun bedrijf. Daarnaast zijn er tal van andere manieren waarop een veehouder de verbinding kan invullen en onderhouden. De maatlat Verbinding (zie [hoofdstuk 5](#)) stuurt en stimuleert hierop.

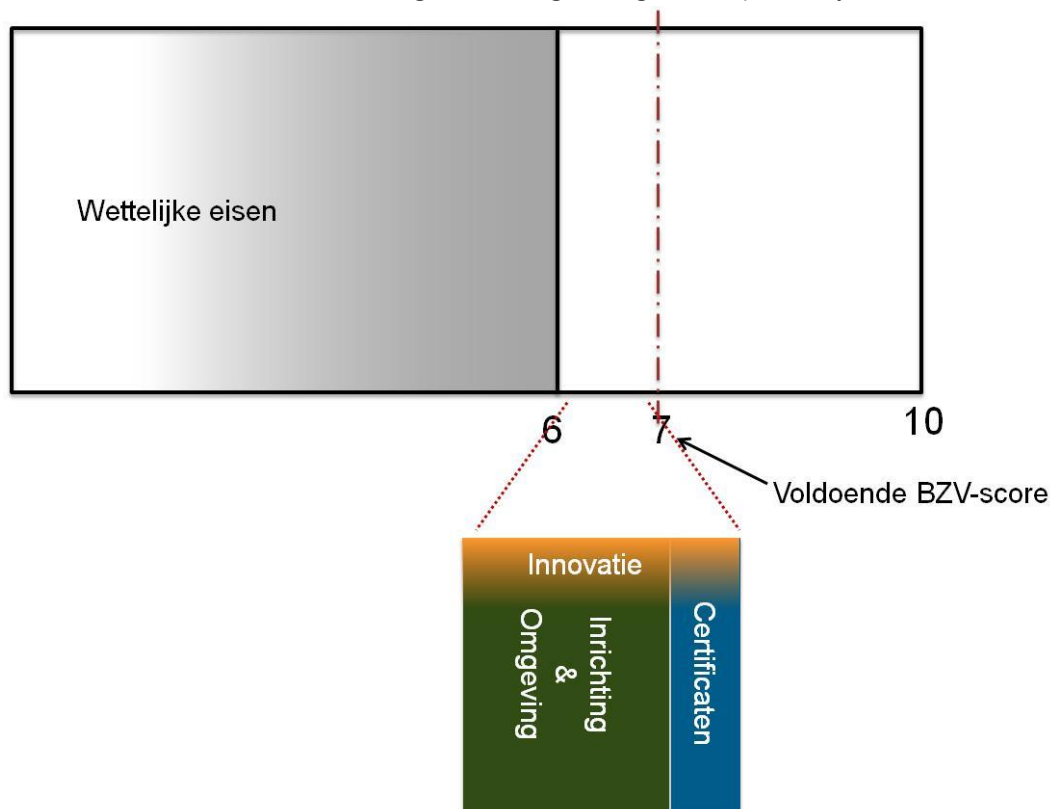
3 BZV-score

Dit hoofdstuk beschrijft stapsgewijs hoe een veehouder zijn BZV-score kan berekenen.

Bij het feitelijk gebruik van de BZV zitten deze rekenstappen verwerkt in een applicatie, waardoor de individuele veehouder de berekeningen niet zelf hoeft uit te voeren. Hij geeft in de applicatie aan over welke certificaten hij beschikt en welke maatregelen hij op zijn bedrijf treft. De applicatie berekent dan de BZV-score.

Basissysteem

De BZV score wordt bepaald voor het aantal dierplaatsen, stalsysteem, maatregelen en certificaten in de gewenste situatie. Het gaat erom dat de dieren in de gewenste situatie “zorgvuldig” gehouden worden. De milieuwinst van de dieren die niet meer gehouden worden tellen niet mee voor de BZV. In de BZV kan een veehouder scoren op een schaal van 1 tot 10. Een bedrijf dat alleen aan de wettelijke eisen voldoet krijgt als basis 6 punten. Het aantal punten neemt toe naarmate het bedrijf meer stappen zet naar een zorgvuldige veehouderij, waarbij de maximale score 10 is. Een bedrijf krijgt ontwikkelruimte als het een 7 of hoger haalt. Figuur 4 geeft dit puntensysteem weer.

Figuur 4
Basissysteem BZV-score

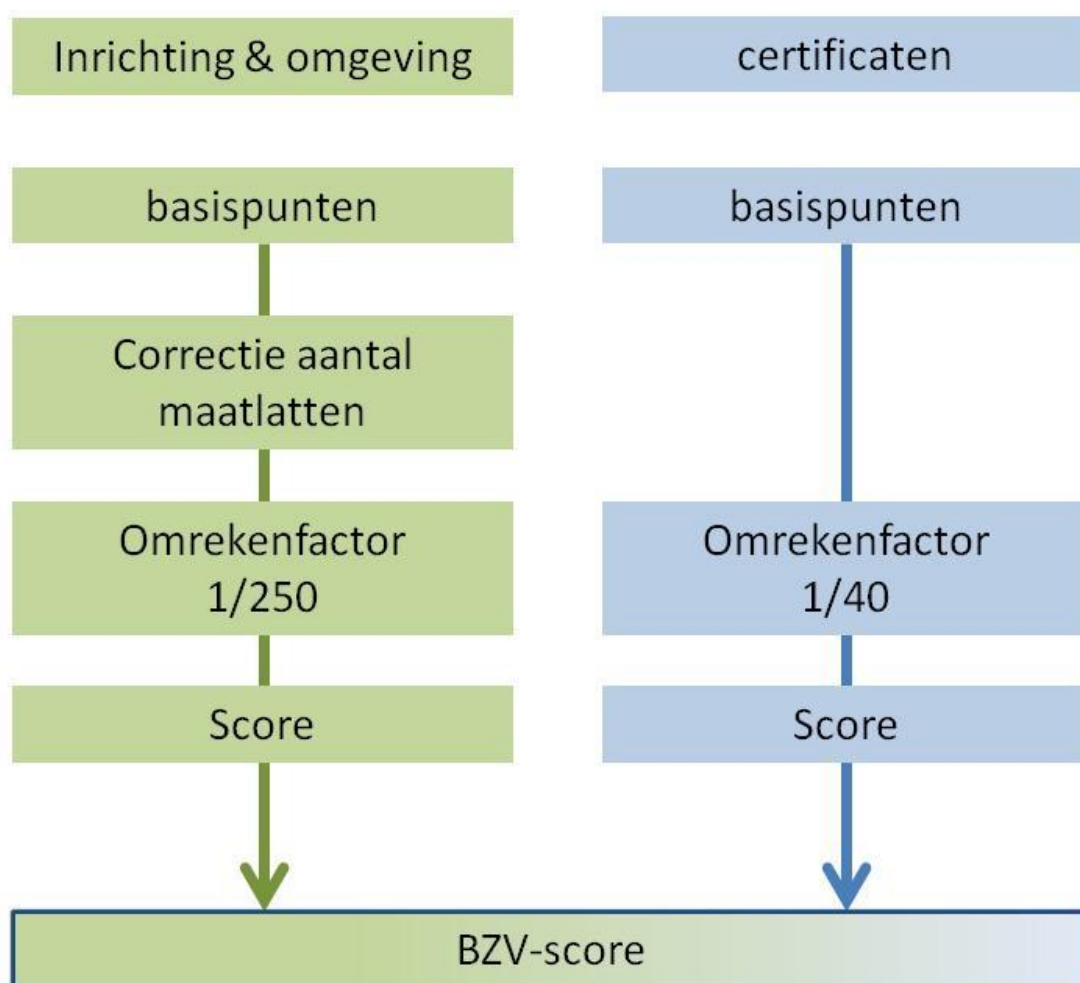
Binnen de range 6 -10 kan een bedrijf dus maximaal vier punten scoren. Van deze vier punten kan een veehouderij er drie scoren binnen de pijler Inrichting & Omgeving en één in de pijler Certificaten. Deze verhouding weerspiegelt het belang van beide onderdelen in de huidige opzet van de BZV. In de BZV moet de score van het individuele bedrijf in deze verhouding opgebouwd te zijn, waarbij de veehouder minimaal 0,2 punt via de pijler Certificaten en minimaal 0,6 punt via de pijler Inrichting & Omgeving moet scoren.

Op termijn kan deze verhouding verschuiven, naarmate er certificaten komen die de gehele zorgvuldigheid beschrijven, waarbij die certificaten dan een zwaarder gewicht krijgen. Wanneer een innovatief bedrijf niet de benodigde 7 punten kan halen, kan het bedrijf via het Panel Zorgvuldige Veehouderij dispensatie krijgen wanneer de innovatie bijdraagt aan een zorgvuldige veehouderij ([Hoofdstuk 6](#)).

Hieronder zetten we uiteen hoe de score vanuit de maatlatten en certificaten wordt berekend binnen de pijlers Certificaten en Inrichting & Omgeving:

1. Score berekenen per maatlat en per certificaat, wat resulteert in basispunten;
2. Optellen basispunten binnen de pijlers Inrichting & Omgeving en Certificaten;
3. Eindscore bepalen via een omrekenfactor.

Figuur 5 geeft de stappen in één overzicht weer.

Figuur 5
Stappen berekening BZV-score

Basispunten

Het berekenen van het aantal basispunten verschilt per pijler.

Certificaten

Wanneer een bedrijf meer dan één certificaat heeft, telt de veehouder de basispunten bij elkaar op. Dit levert dan de score op het onderdeel certificaten op. Omdat er allerlei combinaties van certificaten denkbaar zijn is het niet mogelijk een maximale score te bepalen. Hoofdstuk 4 geeft aan hoeveel basispunten een bepaald certificaat oplevert en hoe dit is bepaald.

Certificaten zijn nog niet voor alle sectoren beschikbaar. Dit geldt voor bedrijven met nertsen, schapen en konijnen, kalkoenen, eenden en overig pluimvee (zoals parelhoenders en struisvogels). Wanneer er geen certificaten beschikbaar zijn geldt er geen minimumscore. Wanneer deze bedrijven via de pijler Inrichting & Omgeving onvoldoende mogelijkheden hebben de vereiste normscore te halen kunnen zij via het Panel Zorgvuldige Veehouderij dispensatie krijgen, mits zij zich bovengemiddeld inspannen voor zorgvuldigheid. Zodra er certificaten voor deze sectoren beschikbaar komen worden die na advisering door het Panel Zorgvuldige Veehouderij toegevoegd aan de BZV. Gedeputeerde Staten gaan, geadviseerd door het Panel Zorgvuldige Veehouderij, periodiek na of de eisen voor certificaten substantieel gewijzigd zijn. Indien dat het geval is leidt dit tot een andere puntenwaardering in de BZV. Bij ingrijpendere wijzigingen in certificaten kunnen ook de maatlatten in de pijler Inrichting & Omgeving wijzigen.

Inrichting & Omgeving

De pijler Inrichting & Omgeving bestaat uit 8 maatlatten. Op iedere maatlat kan een veehouder maximaal 100 basispunten scoren (zie hoofdstuk 4 voor de 8 maatlatten)². Uitzondering hierop is de maatlat 'Verbinding', hier is de maximale score 50 basispunten. Dit komt voort uit het gegeven dat dit onderdeel in de huidige opzet veel eenvoudige maatregelen bevat. De veehouder telt zijn scores op de maatlatten bij elkaar op; de maximale score is 750 basispunten.

De BZV geldt voor iedere vorm van veehouderij. Voor iedere sector kan een score worden berekend. Op dit moment zijn nog niet alle maatlatten voor alle sectoren operationeel. Zo zijn er bijvoorbeeld nog geen wettelijk vastgestelde geuremissiefactoren voor melkvee en nertsen. En er zijn voor een sommige sectoren nog geen erkende technieken die de emissie van ammoniak, geur of fijn stof verminderen. Zodra deze informatie beschikbaar komt, worden die maatlatten ook voor die sectoren operationeel in de BZV.

Het aantal maatlatten waarop een veehouderij kan scoren verschilt daardoor per sector. [Bijlage 8](#) geeft per sector het aantal maatlatten aan waarop gescoord kan worden. Er geldt een correctiefactor

² In het [basisrapport](#) van de WUR verschilt het maximaal aantal te behalen punten per maatlat. Wanneer dit afwijkt van 100, zijn de scores lineair omgerekend naar 100.

waarmee het verschil tussen de sectoren gelijk getrokken wordt. Deze is als volgt berekend: de maximale score bij 8 maatlaten (750 punten) gedeeld door de maximale score voor de desbetreffende sector (350, 450, 550 of 750 punten). [Bijlage 8](#) geeft de correctiefactoren per sector weer.

Biologische bedrijven

Biologische bedrijven zijn voorlopers van de zorgvuldige veehouderij. Door hun geheel andere opzet kunnen met name pluimvee-, varkens- en geitenbedrijven moeilijk aan de BZV voldoen.

Bedrijven met een certificaat [Biologisch](#) voldoen echter al in hoge mate aan het wensbeeld: één certificaat dat de gehele zorgvuldigheid van een bedrijf borgt. Daarom hebben bedrijven -waarbij de gehele veehouderijtak een certificaat Biologisch heeft- een uitzonderingspositie in de BZV. Op dit moment borgt het certificaat Biologisch nog onvoldoende de gezondheidsaspecten.

Indien biologische bedrijven het certificaat Biologisch bezitten, maar niet voldoende scoren volgens de systematiek van deze BZV, krijgen zij daarvoor dispensatie. Dit geldt alleen als zij minimaal 40 basispunten scoren op de maatlat Fysieke Maatregelen Gezondheid binnen de pijler Inrichting & Omgeving.

Hobbydieren

Hobbymatig gehouden dieren (wanneer er van de desbetreffende soort een beperkt aantal dieren aanwezig is) hoeven in de BZV niet beoordeeld te worden. Uitgangspunt hierbij is de informatie over het hobbymatig houden van dieren op de website van Infomil (www.infomil.nl). Bij twijfel bepaalt het bevoegd gezag wanneer het houden van dieren als bedrijfsmatig gezien moet worden.

Bedrijven met een óf/óf vergunning

Er zijn bedrijven met een óf/óf vergunning, voor bijvoorbeeld vleeskuikens of kalkoenen. Bij toetsing van dit soort bedrijven aan de BZV worden beide situaties beoordeeld. In de BZV-webapplicatie worden beide situaties doorgerekend en voorgelegd aan het bevoegd gezag. Beide situaties moeten aan de BZV voldoen. In de BZV-applicatie worden beide situaties getoond. De worst-case variant wordt als "Goedgekeurde actieve BZV" aangeduid en de andere situatie als "Goedgekeurde inactieve BZV".

Omrekenfactoren

Tenslotte passen we een omrekenfactor toe om te komen op de schaal 6 – 10 in de BZV. Dit bereiken we door het aantal basispunten (maximaal 750) in de pijler Inrichting & Omgeving te delen door 250, zodat er in deze pijler maximaal 3 punten kunnen worden gehaald.

Voor de pijler Certificaten hebben we de omrekenfactor zodanig bepaald, dat opgeteld bij de score op Inrichting & Omgeving, de helft van de bedrijven uit de steekproef een voldoende BZV-score behaalt. Deze komt uit op 40. Tabel 1 geeft een rekenvoorbeeld van de scoreberekening.

Varkensbedrijf	Score	Gecorrigeerde score
Wettelijke eisen		6,00
Inrichting en Omgeving		
Biodiversiteit	12,78	
Verbinding omgeving	4,99	
Gezondheid	43,30	
Fijn stof & endotoxinen	46,75	
Ammoniak	25,33	
Geuremissie	35,78	
Geurimpact	43,44	
P-lokaal	0,00	
Totaal Inrichting en Omgeving	212,37	
Na correctiefactor (delen door 250)		0,85
Certificaten		
IKB Varken (8 punten)	Geldt voor gehele bedrijf	8
MDV versie 3 & 4 en MDV 5 t/m 7 (8 punten)	Geldt voor 68 % van aantal NGE op het bedrijf	5,44
Totaal Certificaten		13,44
Na correctiefactor (delen door 40)		0,34
Totale BZV score		7,19

Tabel 1

Rekenvoorbeeld berekening BZV-score

BZV-score op bedrijfsniveau

De BZV-score wordt voor het gehele bedrijf (=bouwblok³) bepaald. In de praktijk zullen de scores van stallen verschillen (oude stallen scoren lager dan nieuwe stallen), zijn er bedrijven met verschillende diersoorten en zijn er certificaten die maar voor een deel van het bedrijf gelden (bijvoorbeeld het certificaat MDV geldt alleen voor nieuwe stallen). Om toch tot één totaalscore te komen bepaalt een veehouder eerst de score per homogeen onderdeel (stal, diersoort, etc). Vervolgens telt hij deze deelscores bij elkaar op, waarbij hij ieder homogeen onderdeel weegt op basis van het aantal NGE⁴. [Bijlage 7](#) geeft de omrekenfactoren weer. Scores voor de verschillende onderdelen worden niet afgerond. De scores op Inrichting & Omgeving, op Certificaten en de eindscore ronden we af op 2 decimalen.

BZV niet enige criterium voor uitbreiding

Een voldoende score op de BZV betekent nog niet automatisch dat een veehouderij kan uitbreiden. Naast een voldoende score op de BZV is andere wetgeving leidend. Een veehouderij moet aan de voorwaarden voldoen die voortvloeien uit Europese, nationale en provinciale wetten en verordeningen, de belangrijkste zijn:

³ Zoals aangeduid in bestemmingsplannen

⁴ Nederlandse Grootte Eenheid

- De emissie en depositie van ammoniak en de belasting van gevoelige gebieden en objecten met geur en fijn stof moet binnen de gestelde normen zijn;
- Er moet een dialoog gevoerd zijn met de omgeving;
- Het bouwblok mag niet groter worden dan 1,5 hectare;
- In gebieden 'Beperkingen Veehouderij' (extensiveringsgebieden) moet een bedrijf in voldoende mate grondgebonden zijn;
- Landschappelijke inpassing;
- Het bedrijf moet passen in het gebiedsprofiel dat de gemeente opstelt;
- Het bedrijf moet voldoen aan de andere wettelijke vereisten t.b.v. de vergunningverlening (denk hierbij aan geluid, welstand, bouwregels bestemmingsplan).

Deze opsomming is niet limitatief; de desbetreffende regelgeving is leidend.

Borging

De veehouder is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de informatie die nodig is voor het bepalen of zijn bedrijf voldoende scoort op de BZV. Deze informatie bestaat uit:

- Informatie voor de pijler Inrichting & Omgeving die uit de vergunningsaanvraag kan worden afgeleid;
- Informatie voor de pijler Inrichting & Omgeving die uit de gecombineerde opgave van het ministerie van Economische Zaken kan worden afgeleid;
- Overige informatie voor de pijler Inrichting & Omgeving met name voor de maatlatten biodiversiteit en verbinding;
- De certificaten waarover het bedrijf beschikt dan wel gaat beschikken in de nieuwe opzet:
 - Alle certificaten, behalve dat voor [Maatlat Duurzame Veehouderij](#), worden periodiek afgegeven en zijn doorgaans een jaar lang geldig, IKB-Rund is 2 jaar geldig.
 - Bij het certificaat [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) wordt vóór de bouw o.b.v. het ontwerp en offertes een MDV-ontwerp stalcertificaat afgegeven. Dit is een pré-beoordeling. Na realisatie en oplevering van de stal vindt de beoordeling voor het MDV-stalcertificaat plaats. De veehouder kan een pré-beoordeling vragen. Desgewenst kan de veehouder het MDV-certificaat laten verlengen door het contract in stand te laten en zich jaarlijks te laten auditen.
 - De veehouder moet op verzoek van de gemeente een geldig certificaat kunnen tonen. Desgewenst kan de gemeente de juistheid bij de certificerende instantie natrekken.
- Een eventuele verklaring van het Panel Zorgvuldige Veehouderij voor innovatieve bedrijven. Aanvragen gaan via gemeenten, zie [hoofdstuk 6](#).

Deze informatie is benodigd bij het verkrijgen van de vergunning voor een uitbreiding en moet ook beschikbaar zijn op het moment dat een gemeente of omgevingsdienst controleert. Informatie uit de gecombineerde opgave moet dan over alle relevante jaren (vanaf vergunningverlening) beschikbaar zijn.

In het bestemmingsplan wordt vastgelegd dat een bedrijf aan de vereiste normscore van de BZV voldoet. Met het puntensysteem van de BZV is het mogelijk dat de score in de loop van de tijd verandert door (kleine) veranderingen in de bedrijfsvoering. De veehouder moet ervoor zorgen dat de score te allen tijde 7 of hoger is. Hierbij wordt uitgegaan van de BZV-versie die geldig was bij het indienen van een volledige aanvraag voor het onderdeel bouwen van de omgevingsvergunning.

De BZV digitaal

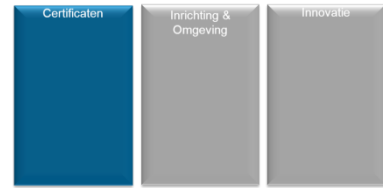
Aanvragen verlopen verplicht via de BZV-webapplicatie, zie bzv.brabant.nl. Versie 1.1 van de BZV treedt in werking op het moment dat de BZV-webapplicatie is aangepast.

4 Certificaten

Via certificaten als IKB, Milieukeur, keurmerk [Biologisch](#) en [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) (MDV) kunnen veehouders maatregelen op een aantal thema's nemen. In deze BZV 1.1 is het aantal thema's waarvan certificaten beschikbaar zijn uitgebreid van vier naar zes.

Nieuw zijn brandveiligheid en energie. Zoönosen /diergezondheid, antibioticagebruik, dierenwelzijn en fosfaatefficiëntie zaten al in de BZV 1.0. WUR en SMK zijn nagegaan welke certificaten scoren op de nieuwe thema's energie en brandveiligheid. Om volksgezondheid sterker in de BZV op te nemen is het Keurmerk Zoönosen van de Gezondheidsdienst voor Dieren toegevoegd. Tot slot zijn voor versie 1.1 de certificaten uit versie 1.0 geactualiseerd en is nagegaan of er nieuwe certificaten opgenomen konden worden. De verschillende versies van MDV lopen uiteen in de eisen die ze stellen. De score voor het certificaat MDV is daarom gewijzigd en verschilt per versie.

Ieder certificaat levert een aantal punten op. Dit is gebaseerd op de maatregelen die een certificaat borgt. Facultatieve maatregelen in een certificaat leveren geen punten op. Voor zoönosen en antibiotica is de systematiek gehanteerd van de risicobenadering, deze is toegelicht in de maatlat gezondheid (hoofdstuk 5.1). Voor dierenwelzijn en fosfaatefficiëntie zijn de maatregelen uit het [onderbouwingsrapport](#) van WUR gebruikt.

We nemen alleen certificaten op waarvan de criteria openbaar zijn en een onafhankelijke derde partij borgt dat aan de eisen in het systeem is voldaan. Certificaten die hier (nog) niet aan voldoen staan in "de wachtkamer". Daar waar certificaten overlappen (er is vaak overlap met het certificaat IKB) is de waardering dusdanig toegepast dat er geen dubbeltelling optreedt.

De wijzigingen in BZV 1.1 zijn op een vergelijkbare wijze doorgevoerd als bij de thema's die al in BZV 1.0 zaten. Tabel 2 op de volgende pagina geeft de wijzigingen weer in het geel. Het gaat om de volgende wijzigingen:

Brandveiligheid

Voor brandveiligheid stellen alleen het certificaat MDV en Milieukeur bovenwettelijke eisen. Er is daarnaast een specifiek Keurmerk Brandveilige Stal, dit certificaat kan echter nog niet worden gewaardeerd in de BZV, omdat de certificerende instantie het ambitieniveau nog niet heeft bepaald. Brandveiligheid is opgenomen vanaf MDV versie 8.

Energie

Op het gebied van energie stellen de certificaten MDV, Milieukeur, Beter Leven (1, 2 en 3 sterren), keurmerk [Biologisch](#) en Scharrelvlees (Producert) bovenwettelijke eisen. Energie is nu afhankelijk van het versienummer. De reden hiervoor is dat MDV pas vanaf versie 3 energiemaatregelen vereist en pas vanaf versie 8 voor brandveiligheid.

Overige wijzigingen

Het certificaat IKB Kalveren wordt opgewaardeerd van 8 naar 9 punten. Dit is omdat bedrijven per 1 mei 2015 verplicht een hygiënesluis moeten hebben en omdat in 2014 alle bedrijven het kiemgetal in drinkwater op dierniveau voor bedrijven moeten laten bepalen. Daarnaast wordt het Keurmerk

Zoönosen van de Gezondheidsdienst voor Dieren opgenomen als 5 punten. Tot slot zijn de ziektevrijcertificaten van de Gezondheidsdienst voor Dieren opgenomen. Hierbij zijn alleen die certificaten opgenomen die bovenwettelijke eisen stellen.

Tabel 2 Aantal punten per certificaat

naam certificaat	Dierge- zondheid & zoonosen	Anti- biotica	dieren welzijn	P- effi- ciency	brand veilighei d	energ ie	totaal
Basis sectorspecifieke certificaten							
Deelname aan ketenkwaliteit- systeem Cono, DOC, FoqusPlanet basis (Friesland Campina), Rouveen of KKM basiscertificaat (inclusief Medi-Rund).	-	5	-	-	-	-	5
KwaliGeit	2	5	1	-	-	-	8
IKB Varken	3	5	-	-	-	-	8
IKB Nederland Varkens	3	5	-	-	-	-	8
IKB Kip	4	5	-	-	-	-	9
IKB Ei	3	5	-	-	-	-	8
KAT basis	1	-	-	-	-	-	1
IKB Rund	2	5	-	-	-	-	7
IKB Kalveren	4	5	-	-	-	-	9
GD Keurmerk Zoonosen	5	-	-	-	-	-	5
Aanvullende sectorspecifieke certificaten							
FoqusPlanet - categorie goed of excellent ⁵	3	-	-	-	-	-	3
IKB Ei vrije uitloop (niet i.c.m. KAT basis)	-	-	4	-	-	-	4
KAT Ei vrije uitloop (niet i.c.m. IKB basis)	-	-	4	-	-	-	4
IKB Ei scharrel	-	-	1	-	-	-	1
KAT scharrel ei	-	-	1	-	-	-	1

⁵ FoqusPlanet is met ingang van 2015 gewijzigd. Op dit moment wordt onderzocht op welke wijze het vernieuwde FoqusPlanet kan worden opgenomen.

KAT aanvulling "Tierschutz gepruft" voor scharrelei	-	-	2	-	-	-	2
KAT aanvulling "Tierschutz gepruft" voor vrij uitloop ei	-	-	1	-	-	-	1

Aanvullende sectoroverschrijdende certificaten

Milieukeur	2	3	2	2	1	4	14
BeterLeven (1 ster BLK)	-	-	3	-	-	1	4
MDV (Maatlat Duurzame Veehouderij) versie 1 & 2	-	-	2	-	-	-	2
MDV versie 3 & 4 en MDV 5 t/m 7	3	-	2	-	-	3	8
MDV vanaf MDV 8	3	-	2	-	1	3	9
Biologisch	-	5	5	-	-	3	13
Beter Leven (3 sterren BLK) niet i.c.m. Biologisch	-	5	5	-	-	1	11
Beter Leven (2 sterren BLK)	-	-	4	-	-	1	5
Scharrelvlees ¹⁾ (Productert)	-	-	4	-	-	2	6
Keurmerk Brandveilige stal	-	-	-	-	-	-	0

Ziektevrije certificaten GD

GD-melkvee: IBR-vrij of Tankmelk IBR	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-melkvee: certificaat Salmonella	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-melkvee: certificaat BVD- Virusvrij of Tankmelk BVD	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-varkens: Schurft scan of certificaat Schurftvrij	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-varkens: certificaat PM+, AR vrij	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-varkens: PRRS KI-stations	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-schape: certificaat zwoegerziekte	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-schape: certificaat scrapie - resistent	0,2	-	-	-	-	-	0,2

GD-geiten: certificaat CAE-vrij	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-geiten: certificaat scrapie - onverdacht	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-geiten: certificaat CL-vrij	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-vleesvee: certificaat BVD	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-vleesvee: certificaat Salmonella	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-vleesvee: certificaat IBR	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-vleesvee: certificaat ParaTBC	0,2	-	-	-	-	-	0,2
GD-vleesvee: certificaat Leptospirosen	0,2	-	-	-	-	-	0,2

**Wachtkamer certificaten /
ketensystemen**

<i>Keten Duurzaam Varkensvlees, excl. Integrale Keten Beheersing</i>	2	3	2	1	?	?
<i>Kip van Morgen (inkoopspecificaties)</i>	-	-	?	-	?	?
<i>Vlees Beter Initiatief (inkoopspecificaties)</i>	-	?	2	?	?	?
<i>Koekompas</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>
<i>DOC</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>
<i>Leerdammer</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>
<i>Hollandse Kip</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>
<i>De Standaard Kip</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>	<i>pm</i>

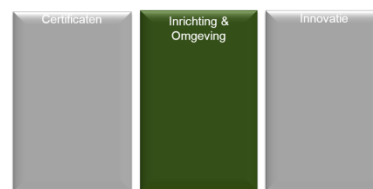
¹⁾ Productert geldt op dit moment voor varkens-, runds- en kippenvlees

5 Inrichting & Omgeving

Algemeen

Voor de fysieke inrichting van bedrijven bevat de BZV acht maatlatten:

1. Gezondheid
2. Geuremissie
3. Geurimpact
4. Emissie & impact fijn stof en endotoxinen
5. Ammoniak
6. Mineralen kringlopen
7. Verbinding
8. Biodiversiteit

In de volgende paragrafen presenteren we deze maatlatten. Deze paragrafen laten zien hoe we de zorgvuldigheid van een veehouderij in beeld brengen. Steeds gaat het om maatregelen of prestaties die verder gaan dan wat op dit moment verplicht is op basis van de Europese, nationale of provinciale wetten en regels.

Op basis van het [basisrapport](#) van de WUR verschilt het maximaal aantal te behalen punten per maatlat. Wanneer dit afwijkt van 100, zijn de scores lineair omgerekend naar 100. Dit is gedaan bij de maatlatten gezondheid, geurimpact, impact fijn stof, endotoxinen en biodiversiteit. In de maatlat Verbinding zijn de punten omgerekend naar 50 punten (zie [hoofdstuk 3](#)).

5.1 Gezondheid

Het houden van vee dient zo min mogelijk risico's voor de gezondheid van mensen en dieren met zich mee te brengen. Gezondheid bevat de subthema's zoönosen, endotoxinen, geurhinder, fijn stof en antibioticagebruik. De thema's geurhinder en fijn stof zijn opgenomen in een aparte maatlat (maatlat 2, 3 en 4). De overige thema's zijn op twee manieren in de BZV opgenomen. Enerzijds via het onderdeel certificaten en anderzijds via deze maatlat Gezondheid. In deze maatlat zijn keuzemaatregelen opgenomen waarvan eenvoudig kan worden vastgesteld of deze fysiek op het bedrijf aanwezig zijn. In [hoofdstuk 4](#) zijn de certificaten beschreven. Fysieke maatregelen zijn onder anderen af te leiden uit de bouwtekening van een bedrijf of door bedrijfsbezoek.

Bij de maatlat Gezondheid waarderen we maatregelen die er toe leiden dat de gezondheidsrisico's van een veehouderij afnemen. Dus hoe beter de veehouder presteert, des te kleiner de gezondheidsrisico's voor mens en dier op en rond het bedrijf. Voedselveiligheidsrisico's (de volksgezondheidsrisico's die met de dierlijke producten mee de keten in gaan) aanwezig zijn worden in ketenverband aangepakt en blijven hier buiten beschouwing. Deze aanpak sluit aan bij het rapport 'Aanvullend toetsingsinstrument. Een risico-inventarisatie en –evaluatie voor gezondheid bij veehouderij', dat de GGD samen met de gemeenten Oirschot, Reusel-De Mierden en Gemert-Bakel in 2013 heeft opgesteld.

Bij zoönosen en endotoxinen is gewerkt met de HACCP-benadering (Hazard Analysis and Critical Control Points voor de risicobeoordeling en –beheersing). Deze biedt een goede aanvieligroute voor het in kaart brengen van:

- a) De (potentiële) volksgezondheidsgevaaren (hazards) voor de verschillende productiesectoren (inclusief crossrisico's bij meerdere diersoorten op bedrijf);
- b) De mogelijke preventieve maatregelen daarbij en maatregelen om het gevaar te elimineren of te reduceren tot een aanvaardbaar niveau;
- c) En, voor zover die er zijn, de prestatie-indicatoren waaraan kan worden afgemeten of het gevaar binnen acceptabele grenzen blijft.

De risicoanalyse richt zich zowel op risico's voor omwonenden als op risico's voor de veehouder en zijn personeel. Bij inschatting van de risico's voor omwonenden kijken we vooral naar de bronsterkte van het bedrijf (bijvoorbeeld: hoe groot zijn de diergezondheidsrisico's van het bedrijf en wat wordt gedaan aan uitstootpreventie?). Er is nog te weinig wetenschappelijke kennis over de verspreidings- en impactdynamiek om ook maatregelen op het gebied van verspreiding van ziekteverwekkers en endotoxinen te waarderen in de BZV. Het gaat in deze maatlat om preventieve maatregelen.

In versie 1.1 is bij runderen (melkvee, jongvee, zoogkoeien vleesstier-kalveren, fokstieren, vleesstieren, vleeskalveren) de maatregel 'Afzuiging lucht onder roosters' toegevoegd. Hierdoor wordt lucht met daarin stof dicht bij de bron afgezogen, waardoor de luchtkwaliteit in de stal verbetert. Deze maatregel is inmiddels in de praktijk in de rundveehouderij toepasbaar.

De maatregelen verschillen per type veehouderijen en staan beschreven in [bijlage 1](#).

5.2 Geuremissie

Het is wenselijk dat een veehouderij zo min mogelijk geur uitstoot en op deze manier de mensen in zijn omgeving zo min mogelijk hindert. Deze maatlat waardeert maatregelen die de emissie van geur per dierplaats verminderen. Geurhinder neemt af naarmate de afstand tussen een veehouderij en woningen (of andere gevoelige objecten) groter wordt. Dit waarderen we in de maatlat geurimpact.

Voor het bepalen van de score van geuremissie berekenen we de reductie op bedrijfsniveau ten opzichte van de traditionele stalsystemen. Daarbij geldt:

- 100 Basispunten bij een emissie van 0
- 0 Basispunten bij emissie gelijk aan traditionele stalsystemen.
- Tussenliggende waarden krijgen een proportionele score.

De omgevingsvergunning bevat de benodigde informatie om de BZV-score te berekenen. Dit gaat als volgt in zijn werk:

- Aan de hand van de Regeling geur en veehouderij (Rgv), of de proefstalstatus, bepaalt de veehouder de emissie in de aangevraagde situatie. Hij vergelijkt die met de bijbehorende referentiewaarde in [bijlage 3](#). Hij berekent zijn basispunten dan met de volgende formule:

$$\# \text{ basispunten} = (\text{referentiewaarde} - \text{aangevraagde emissie}) / \text{referentiewaarde} * 100$$

Voor nog niet alle sectoren zijn (erkende) emissie reducerende technieken voor geur beschikbaar. Zolang dit nog niet het geval is kan een veehouder uit de desbetreffende sector niet scoren op deze maatlat. Hiermee is rekening gehouden in de berekening van de score (zie [hoofdstuk 3](#)).

5.3 Geurimpact

Geur wordt grotendeels veroorzaakt door mest van dieren (zoals door de stoffen NH₃, H₂S en vluchtige organische stoffen) en is eveneens een belangrijk thema voor de volksgezondheid in verband met mogelijke hinder.

De maatlat Geuremissie focust op emissiereductie ten opzichte van een standaard. Deze maatlat Geurimpact houdt rekening met de impact en het percentage omwonenden dat mogelijk hinder ondervindt van de geurutstoot van een bedrijf. De geurbelasting van een bedrijf beïnvloedt de gezondheid van mensen op en rond het bedrijf. De maatlat Geurimpact geeft een score die gebaseerd is op de geurbelasting op de omgeving.

De score bedraagt maximaal 100 punten en wordt afgeleid van de toets die plaatsvindt bij de omgevingsvergunning door middel van het verspreidingsmodel V-stacks-vergunning. Hierbij wordt het zwaarst belaste geurgevoelige object als uitgangspunt genomen. De borging vindt plaats via de omgevingsvergunning. De score wordt als volgt berekend:

Geurimpact	
1	Hinder voorgrond geurbelasting bedrijf in <u>concentratiegebied</u> ⁶ :
a	- Op <i>woonkern</i> : voor iedere 0.1 punt onder de norm van 3.0 OU krijgt het bedrijf 2 punten
b	- Op <i>buitengebied</i> : voor iedere 0.5 punten onder de norm van 10.0 OU krijgt het bedrijf 2 punten
2	Hinder voorgrond geurbelasting bedrijf in <u>niet-concentratiegebied</u> :
a	- Op <i>woonkern</i> : voor iedere 0.1 punt onder de norm van 2.0 OU krijgt het bedrijf 3,45 punten
b	- Op <i>buitengebied</i> : voor iedere 0.5 punt onder de norm van 4.5 OU krijgt het bedrijf 3,45 punten

Voor nog niet alle sectoren zijn emissiefactoren voor geur beschikbaar. Zolang dit nog niet het geval is kan een veehouder uit de desbetreffende sector niet scoren op deze maatlat. Hiermee is rekening gehouden in de berekening van de score (zie [hoofdstuk 3](#)).

⁶ Gebied zoals bedoeld in de Wet geurhinder veehouderij. De gemeente bepaalt op basis van o.a. de geurgebiedsvisie of een bedrijf in een concentratiegebied (een gebied met veel veehouderijbedrijven) ligt of niet. Het gaat hierbij niet over de indeling van concentratie en niet-concentratiegebieden uit de Meststoffenwet. Grote delen van Noord-Brabant zullen als concentratiegebied moeten worden gezien, uitgezonderd delen van West-Brabant en de grotere kernen en steden. Voor meer informatie zie de website van [Infomil](#), bijlage 6 en 7 uit de Handreiking Wgv en PRA rapport VROM07A3 uit 2007, paragraaf 2.2.2.

5.4 Emissie & impact fijn stof / endotoxinen

Fijn stof is een drager van ziekteverwekkende organismen en endotoxinen. Het is wenselijk dat een veehouderij zo min mogelijk fijn stof uitstoot en op deze manier de gezondheid van mensen op en in de omgeving van het bedrijf zo min mogelijk blootstelt aan gezondheidsrisico's. Fijn stof kan tot luchtwegaandoeningen leiden. Daarnaast kan het ook ziektekiemen over brengen op mensen. De belasting met fijn stof neemt af naar mate de afstand tussen een veehouderij en woningen (of andere gevoelige objecten) groter is.

De helft van de score op deze maatlat kan verdiend worden met maatregelen die de emissie van fijn stof per dierplaats verminderen. De andere helft scoort de veehouder via de impact met endotoxinen / fijn stof. De score op deze maatlat is de som van beide onderdelen en is maximaal 100.

Score emissie fijn stof / endotoxinen

Voor het bepalen van de score fijn stof berekenen we de reductie op bedrijfsniveau ten opzichte van de traditionele stalsystemen. Daarbij geldt:

- 50 Basispunten bij een emissie van 0.
- 0 Basispunten bij emissie gelijk aan traditionele stalsystemen.
- Tussenliggende waarden krijgen een proportionele score.

De omgevingsvergunning bevat de benodigde informatie om de BZV-score te berekenen. Dit gaat als volgt in zijn werk:

- Aan de hand van de lijst met emissiefactoren van het ministerie van I&M, of de proefstalstatus, bepaalt de veehouder de emissie in de aangevraagde situatie.
- Hij vergelijkt die met de bijbehorende referentiewaarde in [bijlage 4](#). Hij berekent zijn basispunten dan met de volgende formule:

$$\# \text{ basispunten} = (\text{referentiewaarde} - \text{aangevraagde emissie}) / \text{referentiewaarde} * 50$$

Voor nog niet alle sectoren zijn (erkende) emissie reducerende technieken voor fijn stof beschikbaar. Zolang dit nog niet het geval is kan een veehouder uit de desbetreffende sector niet scoren op deze maatlat. Hiermee is rekening gehouden in de berekening van de score (zie hoofdstuk 3).

Het Besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren van het Rijk bepaalt dat bepaalde uitbreidingen van bestaande stallen en nieuwe stallen aan strengere emissienormen voor fijn stof moeten voldoen. Bij het bepalen van de BZV score moet uitgegaan worden van de referentiewaarde op basis van het Besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren.

Score impact fijn stof / endotoxinen

Aanvullend op de emissie van fijn stof scoort een bedrijf als het een lage belasting van fijn stof in de omgeving heeft. Het gaat om de individuele belasting door het bedrijf op gevoelige objecten in de omgeving. De score wordt gebaseerd op het gevoelige object dat het zwaarst wordt belast door het onderhavige bedrijf. Deze belasting wordt berekend met het zogenaamde 'ISL3a model' en is te vinden in het uitvoerbestand met de extensie *.blk. Op basis van dat getal kan de veehouder zijn BZV-score bepalen via onderstaande formule.

Impact fijn stof / endotoxinen
Fijn stofbelasting door bedrijf (in μg per m^3 als jaargemiddelde concentratie op gevoelig object): - belasting $\geq 0,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$: 0 punten; - bij belasting = $0 \mu\text{g}/\text{m}^3$: 50 punten - waarden daartussen proportioneel

Voor nog niet alle sectoren zijn emissiefactoren voor fijn stof en/of emissie reducerende technieken beschikbaar. Zolang dit nog niet het geval is kan een veehouder uit de desbetreffende sector niet scoren op deze maatlat. Hiermee is rekening gehouden in de berekening van de score (zie [hoofdstuk 3](#)).

5.5 Ammoniak

Het is wenselijk dat een veehouderij zo min mogelijk ammoniak uitstoot omdat ammoniak elders weer neerslaat en het dan de natuurwaarden kan aantasten door vermisting en verzuring. Deze maatlat Ammoniak waardeert maatregelen die de emissie van ammoniak per dierplaats verminderen. Hoewel de depositie (neerslag) op natuurgebieden afneemt naar mate de afstand tussen een veehouderij en dat natuurgebied groter is, beschouwen we voor de BZV die afstand als een gegeven waardoor deze geen invloed heeft op de score.

Voor het bepalen van de score voor ammoniak berekenen we de reductie op bedrijfsniveau ten opzichte van twee referentieniveaus:

- Voor de bestaande stallen; conform de maximale emissiewaarden uit het ‘Besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren’
- Voor de nieuw te bouwen stalruimte die BZV-plichtig is; conform de maximale emissiewaarden uit bijlage II van de ‘Verordening stikstof’.

Voor de BZV wordt een stal als bestaande stal gezien als deze vóór de inwerkingtreding van de BZV (19 maart 2014) is vergund. Alle stallen die daarna zijn of worden aangevraagd, worden in het kader van de BZV als nieuwe stal gezien.

Beide referentieniveaus staan in [bijlage 2](#). De veehouder berekent de emissie van zijn stallen zoals hij dat doet voor de omgevingsvergunning. Aan de hand van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) of de proefstalstatus, bepaalt de veehouder de emissie in de aangevraagde situatie. Vervolgens bepaalt hij de ammoniakemissie voor zijn totale bedrijf in de nieuwe situatie.

De rekenwijze voor het bepalen van het aantal basispunten voor de BZV is dan als volgt:

$$\# \text{ basispunten} = 100 * \frac{((\text{referentieniveau bestaand} + \text{referentieniveau nieuw}) - \text{aangevraagde emissie})}{(\text{referentieniveau bestaand} + \text{referentieniveau nieuw})}$$

Bedrijven die aan de wettelijke eisen voldoen krijgen 0 punten, bedrijven die wel verdergaande maatregelen treffen krijgen maximaal 100 punten bij een emissie van 0. Deze werkwijze stimuleert ook het nemen van maatregelen om de ammoniakemissie uit bestaande stallen te verminderen.

Op deze manier sluit de BZV niet aan op de definitie van een nieuwe stal volgens de ‘Verordening Stikstof’. Voor de beoordeling van de BZV-score voor ammoniak worden de nieuwe stallen of aangebouwde staldelen die na inwerkingtreding van de BZV gebouwd zijn of worden gezien als nieuw te bouwen stalruimte. De staldelen die blijven staan (ook als daar artikel 1 lid 2 van de provinciale [Verordening Stikstof en Natura 2000](#) op van toepassing is) worden voor de BZV beoordeeld als bestaande stallen.

Voor diercategorieën waarvoor geen grenswaarde is vastgesteld in het ‘Besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren’ of bijlage 2 van de [Verordening stikstof en Natura 2000](#) hanteren we de emissie op basis van traditionele huisvesting.

Voor nog niet alle sectoren zijn emissie reducerende technieken voor ammoniak beschikbaar. Zolang dit nog niet het geval is kan een veehouder uit de desbetreffende sector niet scoren op deze maatlat. Hiermee is rekening gehouden in de berekening van de score (zie [hoofdstuk 3](#)).

Bedrijven met vleeskalveren zouden moeilijk aan de BZV kunnen voldoen omdat deze met bovenstaande aanpak weinig handelingsperspectief hebben op de maatlaten emissiereductie in de pijler Inrichting & Omgeving. Om de emissie te reduceren zijn voor deze bedrijven alleen luchtwassers beschikbaar. Deze zijn op dit moment duur en worden daarom in de praktijk nauwelijks toegepast. Voor vleeskalveren zijn in de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) tijdelijk emissiearme technieken opgenomen om de ontwikkeling hiervan te stimuleren. Om de ontwikkeling van deze technieken te stimuleren en om deze sector meer handelingsperspectief te geven zijn enkele van deze technieken in de BZV opgenomen, zie [bijlage 2](#).

5.6 Mineralen kringlopen

Uit het oogpunt van een zorgvuldige veehouderij is wenselijk de kringlopen van mineralen op zo klein mogelijke schaal te sluiten. De BZV 1.1 werkt dat als volgt uit:

- Deze maatlat waardeert de mate waarin mest op of in de directe omgeving van het bedrijf wordt toegediend. Mest wordt -al dan niet bewerkt- zoveel mogelijk op het eigen bedrijf aangewend.
- Verder kan veevoer meer of minder efficiënt worden gebruikt door de dieren en het bedrijf. We operationaliseren dat in de fosfaatefficiëntie. Dit wordt beperkt meegenomen in de pijler certificaten.
- Stikstof-emissies vanuit huisvesting moeten worden beperkt. In de BZV operationaliseren we dat in de maatlat ammoniak
- Het voer dat wordt gebruikt kan zorgvuldig zijn geproduceerd (hierbij wordt gekeken naar de duurzaamheid van de teelt en de origine van grondstoffen). Aanwending van mest in teelten kan efficiënt plaats vinden. Deze worden nu nog niet opgenomen in de BZV 1.1.

We baseren de BZV-score op de kringloop van fosfaat omdat dit mineraal aanwezig blijft in het voer, dier en mest en daarom relatief eenvoudig in beeld is te houden. Bovendien sluit dit aan op de landelijke mestwetgeving. Met name bij lokale fosfaatstromen is er een sterke relatie met stikstofstromen. Koolstofstromen en een nadere uitwerking van stikstof- en fosfaatstromen werken we zo mogelijk in een latere versie van de BZV uit.

De BZV waardeert de mate waarin fosfaat uit mest in de nabijheid van het bedrijf wordt afgezet op gronden die via eigendom of op andere wijze aan het bedrijf verbonden zijn. We hanteren daarbij een grens van 15 km rond de productielocatie. Op deze afstand is transport van voer en mest binnen het eigen bedrijf haalbaar. Mest die op grotere afstand op grond die bij het bedrijf hoort wordt aangewend telt ook mee, maar naar verhouding minder zwaar. De beoordeling is op basis van gegevens uit de gecombineerde opgave en de vastgelegde contracten van de veehouderij. In bijlage 6 staat deze systematiek verder beschreven.

Om te voorkomen dat percelen grond voor meer dan één bedrijfslocatie worden ingezet is de werkwijze als volgt. De veehouder of adviseur voert in de BZV-applicatie percelen uit de gecombineerde opgave in. Daarbij mag alle grond die bij het bedrijf in gebruik is worden ingevoerd. Het is de bedoeling om de BZV applicatie daar in de loop van 2015 op aan te passen zodat de gegevens vanuit de perceelsregistratie bij RVO worden opgehaald. De aanvrager moet dan in de BZV applicatie van ieder perceel aangeven voor welke locatie het perceel wordt gebruikt. Uitgangspunt in de BZV applicatie is het Kamer van Koophandelnummer(s) dat ook in de gecombineerde opgave wordt gebruikt.

De veehouder is verantwoordelijk voor de aangeleverde gegevens en dat de bedrijfsvoering in overeenstemming is met de aanvraag. Het bevoegd gezag controleert aan de hand van de BZV invoer en de perceelsregistratie. De veehouder moet jaarlijks de wijzigingen bijwerken in de gecombineerde opgave en de perceelsregistratie. Zodra hij deze heeft bijgewerkt kan hij via de BZV-applicatie de actuele gegevens ophalen en de score laten herberekenen.

5.7 Verbinding

De BZV waardeert activiteiten en voorzieningen die de verbinding tussen het veehouderijbedrijf en zijn omgeving versterken en/of bijdragen aan de transparantie van het bedrijf.

De maatlat Verbinding is aangevuld met een maatregel waarbij bedrijven punten krijgen als ze via de bedrijfswebsite of een bord aan de weg laten zien hoeveel duurzame energie zij produceren. Doordat er een maatregel bijkomt en het totaal aantal punten maximaal 50 blijft, is het aantal punten voor de overige maatregelen gewijzigd.

	Maatregel	Omschrijving	Punten-waardering	Borging
1	Informatie-bord	Vanaf openbare weg leesbaar informatiebord met minimaal in woord en/of beeld: bedrijfsinformatie over diersoort en -categorie en doel van de bedrijfsmatig op het bedrijf gehouden dieren (bijv. fokkerij, opfok, melk-, eier- of vleesproductie).	1,64	Eenmalige controle / MDV
2	Website	Het bedrijf beschikt over een eigen website met minimaal de volgende informatie: type veehouderij, aantallen dieren, wijze van houderij en toelichting op het productieproces. In de webapplicatie BZV zit een link naar deze website.	2,46	BZV /MDV
3	Webcam	Er is een webcam in één of meerdere stallen en/of uitlopen geïnstalleerd, en gekoppeld aan een voor derden toegankelijk medium. De beelden zijn op elk gewenst moment te bekijken, bijvoorbeeld op de website van het bedrijf of bij het informatiebord.	2,46	MDV / Eenmalige controle
4a	Toegankelijkheid bedrijf	Opengesteld (wandelpad over erf of eigen grond met tenminste zicht op bedrijfsactiviteiten buiten de stal. Een wandelpad over openbaar terrein (bijvoorbeeld over de openbare weg) komt niet voor punten in aanmerking. Lengte:		Eenmalige controle / GLB-opgave gewaspercelen
		> 100m en < 250m	2,46	
		> 250m	4,10	
4b	Zicht op dieren in de stal of uitloop	Inkijk in de stal en/of zicht op dieren (die op het bedrijf worden gehouden) of de permanent beschikbare uitloop. Van een permanent beschikbare uitloop is sprake als: 1. de uitloop permanent aanwezig is en met grote regelmaat wordt gebruikt. Een uitloop is permanent als er een permanente voorziening of inrichting is. Van grote regelmaat is sprake als de uitloop overdag	3,28	MDV / Eenmalige controle

	Maatregel	Omschrijving	Punten- waardering	Borging
		(> 75% van daglichtperiode) en jaar rond beschikbaar is.		
		2. in de stal de dieren te bekijken zijn via directe toegang tot de stal of via ramen in een afgescheiden (bezoekers)-ruimte / skybox. Vanaf de openbare weg moet duidelijk zichtbaar zijn dat bezoekers op het bedrijf welkom zijn en ze al dan niet onder begeleiding of na afspraak de stal of bezoekersruimte mogen betreden.	6,56	
		3. 1 en 2 gecombineerd	6,56	
5	Verbrede landbouw	Boerderijwinkel / huisverkoop / verkoop via automaat	4,1	gemeente
		Zorg- of opvangfunctie (zorgboerderij, dag- of naschoolse opvang). Alleen als het bedrijf het Keurmerk Zoönosen heeft.	4,1	gemeente
		B&B / Boerderijcamping	2,46	gemeente
		Multifunctioneel gebruik (bv vergaderaccommodatie, boerengolf)	2,46	MDV / gemeente
6	Inzichtelijkheid bedrijfs-proces	Via de website van de BZV wordt informatie verstrekt over de score per maatlat (de overall score en de score per hoofdthema is verplicht en levert geen punten op)	9,84	BZV-website
		Via de website van de ondernemer of een bord aan de weg wordt inzicht gegeven in de werking van de zonnepanelen.	1,64	
		Via de website van de ondernemer of een bord aan de weg wordt inzicht gegeven in de werking van de biogasinstallatie.	1,64	
		Via de website van de ondernemer of een bord aan de weg wordt inzicht gegeven in de werking van de windenergie centrale.	1,64	
		<i>Wachtkamer: Via de website van de ondernemer wordt het functioneren van de bedrijfsprocessen inzichtelijk gemaakt. Hierbij kan inzicht worden gegeven in de werking van de luchtwasser, zodra er afspraken zijn hoe met de beschikbare data kan worden vastgesteld of deze naar behoren functioneert. Op termijn kan dit mogelijk worden uitgebreid naar andere bedrijfsprocessen zoals de mestschuif, mestkoeling, voertijden, stalklimaat, melksysteem, etc</i>	4,92	Website
		Maximum score	50 punten	

5.8 Biodiversiteit

We waarderen in deze maatlat het bevorderen van de variatie aan natuur en landschap op het boerenerf en de bij het bedrijf behorende gronden. We sluiten hierbij aan bij de systematiek van de Natuur- en Landschapsnorm (NLN), in ontwikkeling bij WUR-Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, Alterra en CLM. Deze kent de volgende prestatievelen:

- Natuur- en Landschapselementen buiten het bouwblok
- Soortenrijkdom
- Groen op het erf (op en aansluitend op het bouwblok)

[Bijlage 5](#) geeft een overzicht van de maatregelen en de wijze van borging.

6 Innovatie

De BZV is één van de instrumenten die ingezet worden om het Uitvoeringsprogramma Brabantse Agrofood (UBA) te realiseren. Innovaties worden aangejaagd en bedrijven die innoveren kunnen ontwikkelruimte verdienen. Een aanzienlijk deel van de innovaties zal naar verwachting voldoende punten scoren op de pijlers Certificaten en Inrichting & Omgeving. Zorgvuldige bedrijven die door hun innovatieve karakter op voorhand moeilijk kunnen scoren op deze twee pijlers worden voorgelegd aan het Panel Zorgvuldige Veehouderij, dat GS hiervoor hebben ingesteld.

Een veehouderij die van deze mogelijkheid gebruik wil maken legt via de gemeente een volledig ingevulde BZV en een bedrijfsplan voor aan het Panel Zorgvuldige Veehouderij. Het Panel beoordeelt de verzoeken aan de hand van het beoordelingskader dat GS hebben vastgesteld in overleg met de Stuurgroep van het Brabantberaad. Het Panel stelt via GS de gemeente op de hoogte van de uitkomst. De gemeente neemt vervolgens de nodige beslissingen inzake de vergunningverlening.

7 BZV in perspectief

Het is de bedoeling dat de BZV zich blijft ontwikkelen. Vooral op het gebied van gezondheid (mens- en dier) liggen volop mogelijkheden. Het is wenselijk dat er op termijn certificaten komen die zoveel van de pijler Inrichting & Omgeving omvatten dat het in feite voldoende is een dergelijk certificaat te hebben. De partners uit het [Brabantberaad](#) verzoeken de ketenpartijen zich hiervoor in te spannen.

Naarmate er nieuwe effectieve maatregelen bij komen nemen de keuzemogelijkheden voor ondernemers toe. In de versies 1.0 en 1.1 van de BZV zijn sommige subthema's beperkt meegenomen omdat er nog te weinig goed geborgde informatie op een eenvoudige manier beschikbaar is. WUR heeft voor de ontwikkeling van de BZV samen met andere partijen veel informatie aangedragen om de BZV verder te ontwikkelen. Het gaat om de zogenaamde "wachtkamer"- met maatregelen die op korte termijn opgenomen kunnen worden en de "toekomst"-met maatregelen voor de langere termijn. De ketenpartijen kunnen deze en andere informatie gebruiken om hun certificaten uit te breiden en deze aan te sluiten op bestaande en nieuwe verdienmodellen. We rekenen er op dat de ketenpartijen de komende jaren nieuwe geborgde systemen ontwikkelen of de bestaande systemen uitbreiden dan wel verbeteren. Ook kunnen er nieuwe (sub)thema's aan worden toegevoegd, bijvoorbeeld "water", die voor de eerste versie van de BZV lager geprioriteerd zijn.

Gedeputeerde Staten herzien de BZV periodiek om zo innovaties mee te kunnen pakken en om het scoreniveau mee te laten bewegen met de verdere verduurzaming van de sector. Gedeputeerde Staten kunnen jaarlijks certificaten toevoegen aan de BZV of de te behalen hoeveelheid punten aanpassen. De werkwijze is als volgt. Ketenpartijen kunnen gewijzigde of nieuwe certificaten aandragen. Deze kunnen, na advies van het panel zorgvuldige veehouderij, worden toegevoegd of gewijzigd indien:

- wijzigingen in de certificaten zijn doorgevoerd waardoor de waardering in de BZV wijzigt
- in de BZV nieuwe thema's worden opgenomen die door certificaten worden gedekt
- de criteria van het certificaat openbaar zijn en een onafhankelijke derde partij borgt dat aan de eisen in het systeem is voldaan.

Het Panel Zorgvuldige Veehouderij adviseert Gedeputeerde Staten over het toevoegen van certificaten en maatregelen in de BZV.

In deze versie van de BZV (1.1) is het nog niet mogelijk punten te scoren met vormen van mestbewerking. Er is nog geen overeenstemming tussen de partners in het [Brabantberaad](#) over de vraag of (vormen van) mestbewerking daadwerkelijk bijdragen aan een zorgvuldige veehouderij. Streven is om daar zo spoedig mogelijk wel overeenstemming over te krijgen.

Via monitoring volgen we hoe de BZV wordt toegepast; het proces en de prestaties. Bij de procesmonitoring gaat het om het aantal bedrijven dat wel of niet slaagt voor de BZV. Bij de prestatie-monitoring gaat het over de scores die bedrijven gemiddeld halen op de 8 maatlaten voor Inrichting & Omgeving, voor Certificaten en voor Innovatie.

Via de reguliere monitoring van de provincie wordt jaarlijks het effect van het totale beleid, inclusief de BZV op de belasting van geur, fijn stof en ammoniak bepaald. In deze monitoring ontbreekt onder andere nog de blootstelling aan endotoxinen. Er loopt nog onderzoek naar emissie van en de blootstelling aan endotoxinen.

Ten minste één keer in de twee jaar evalueren de provincie en partners de BZV. Daarbij gaan zij na of de BZV effectief bijdraagt aan de ontwikkeling van een zorgvuldige veehouderij en stellen zij de BZV daartoe zo nodig bij. Dit gebeurt tenminste één maal in de vier jaar. Vanaf 2015 gaan wij met een jaarlijkse aanpassing van de BZV werken. Er komt één moment (in het midden van het kalenderjaar) waarop via één integrale wijziging alle wijzigingen als nieuwe of veranderde certificaten, nieuwe maatregelen etc worden toegevoegd. Zo blijft het aantal versies van de BZV beperkt en kunnen alle betrokkenen eenvoudig vast stellen welke versie van de BZV op enig moment van toepassing is.

Op termijn moet de BZV, in de lijn van de commissie Van Doorn, zichzelf overbodig maken. Dat zou in 2020 het geval moeten zijn. De keten is dan beter dan welke overheid dan ook, in staat om zichzelf te reguleren. Met de certificaten en de BZV-score kunnen veehouders hun omgeving laten zien dat zij zorgvuldig produceren. Uit de steekproef blijkt dat dit al in betekenende mate het geval is.

Op dit moment sluit de BZV maximaal aan bij geborgde certificaten uit de markt. Wij dagen de sector en keten uit te komen met nieuwe certificaten, gekoppeld aan nieuwe verdienmodellen. Het is wenselijk dat een volgende versie van de BZV veel meer dan de huidige versie gestoeld is op certificaten.

Bijlagen

De bijlagen bevatten overzichten van de verschillende maatregelen en hebben dus een technisch karakter. Via de BZV-webapplicatie (bzv.brabant.nl) kunnen veehouders, adviseurs en gemeenten eenvoudig de score op de BZV bepalen.

1 Fysieke maatregelen gezondheid

Te controleren via milieu- of bouwvergunning of fysieke aanwezigheid.

Maatlat Zoönosen/Dier- gezondheid		Varkens	Leghen nen, vlees- kuikens	Runderen (melkvee, jongvee, zoogkoeien, jongvee, vleesstier- kalveren, fokstieren, vleesstieren)	Vleeskal- veren (blank en rosé)	Melkgeite n	Eenden, kalkoenen, struisvo- gels, parel- hoenders, Konijnen, paarden	Schapen	Nertsen
Keuzemaatregelen									
1	Het bedrijf heeft een quarantainestal (opfokdieren)	6,90	0,00	6,78	7,02	7,41	7,14	7,14	7,14
2	Het bedrijf heeft geen buitenuitloop en/of weidegang, OF	10,34	11,76	10,17	10,53	11,11	10,71	10,71	10,71
	De uitloop is volledig overkapt	3,45	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
3	Afstand tot dichtstbijzijnde andere veebedrijf (het gaat hierbij om de kortste afstand tussen de bouwblokken):								
a	> 100 m	3,45	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
b	> 250 m	6,90	7,84	6,78	7,02	7,41	7,14	7,14	7,14
c	> 500 m	10,34	11,76	10,17	10,53	11,11	10,71	10,71	10,71
d	> 1 km	13,79	15,69	13,56	14,04	14,81	14,29	14,29	14,29
4	Het bedrijf heeft de volgende diersoort (zie kop boven kolom):								
a	Het bedrijf houdt daarnaast bedrijfsmatig andere veesoorten op dezelfde locatie:	0 punten bij legkippen, vleeskuikens, eenden, kalkoenen, struisvogels of parelhoenders	0 punten bij: varkens of nertsen	0 punten bij melkgeiten of schapen.	0 punten bij melkgeiten of schapen.	0 punten bij andere herkauwers (melkvee, vleeskalveren, vleesstieren, jongvee, zoogkoeien, schapen)	0 punten bij: varkens of nertsen	0 punten bij: andere herkauwers (melkvee, vleeskalveren, vleesstieren, jongvee, zoogkoeien, geiten)	0 punten bij: pluimvee
b	Of het bedrijf heeft géén andere diersoort of andere diersoorten dan genoemd onder 4a:	10,34	11,76	10,17	10,53	11,11	10,71	10,71	10,71
5	Scheiding schone-vuile weg*:								
a	De vulpunten voor voersilo's, afvoerpunten mest, aan- en aflevervoorzieningen liggen aan de vuile weg	5,17	5,88	5,08	5,26	5,56	5,36	5,36	5,36
b	De looplijnen van het interne bedrijfsgebouwen kruisen niet met het openbare gedeelte	0,00	0,00	5,08	5,26	5,56	5,36	5,36	5,36
c	hygiënesluis op scheiding schone-vuile weg	0,00	0,00	5,08	5,26	5,56	5,36	5,36	5,36

Maatlat Zoönosen / Dier- gezondheid		Varkens	Leghen nen, vlees- kuikens	Runderen (melkvee, jongvee, zoogkoeien, jongvee, vleesstier- kalveren, fokstieren, vleesstieren)	Vleeskal- veren (blank en rosé)	Melkgeite n	Eenden, kalkoenen, struisvo- gels, parel- hoenders, Konijnen, paarden	Schapen	Nertsen
Keuzemaatregelen									
d	kadaverplaats aan openbare weg	0,00	0,00	1,69	1,75	1,85	1,79	1,79	1,79
e	Aanwezigheid looplijnschets, zichtbaar opgehangen	3,45	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
f	Luchtinlaat niet direct aan vuile weg (als een buitenmuur van een stal is aangemerkt als scheiding tussen vuile en schone weg mogen in deze buitenmuur geen ventilatie-openingen zitten, tenzij de transportwegen op het vuile gedeelte tenminste 5 meter verwijderd zijn van de luchtinlaten en open voeropslag)	3,45	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
6	Het bedrijf heeft een hygiënisluis met de volgende voorzieningen:								
a	scheiding schoon-vuil gedeelte + wasbak	0,00	0,00	3,39	0,00	3,70	3,57	3,57	3,57
b	bedrijfseigen kleding/schoeisel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,57	3,57	3,57
b	douches	3,45	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
7	Aparte hygiënevoorzieningen per diercategorie of stal (met minimaal een mogelijkheid voor handenwassen en schone bedrijfskleding), zie toelichting in MDV.	6,90	7,84	6,78	7,02	7,41	7,14	7,14	7,14
8	Het bedrijf heeft geen opslag van vaste mest op het erf OF De opslag voor vaste mest is permanent afgedekt (afdak)	6,90	7,84	6,78	7,02	7,41	7,14	7,14	7,14
		3,45	3,92	3,39	3,51	0,00	3,57	3,57	3,57
9	Het bedrijf heeft een spoelplaats voor veewagens	0,00	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
10	Het bedrijf heeft voorzieningen zodat hemelwater niet vervuild kan worden of voert hemelwater dat vervuild is/kan zijn af naar een afgesloten opslag.	3,45	3,92	3,39	3,51	3,70	3,57	3,57	3,57
11	Zuivering interne stallucht (voor vleesvarkens, biggen, pluimvee en runderen):								
a	Intern luchtfilteringssysteem met afvang fijn stof OF	17,24	19,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
b	Elektrostatische luchtfiltering (ionisatie) OF	17,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Maatlat Zoönosen/Dier- gezondheid									
Keuzemaatregelen		Varkens	Leghen nen, vlees- kuikens	Runderen (melkvee, jongvee, zoogkoeien, jongvee, vleesstier- kalveren, fokstieren, vleesstieren)	Vleeskal- veren (blank en rosé)	Melkgeite n	Eenden, kalkoenen, struisvo- gels, parel- hoenders, Konijnen, paarden	Schapen	Nertsen
c	Bij roostervloeren: afzuiging lucht onder roosters	8,62	0,00	8,47	8,77	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Frisse lucht op de werkgang (zgn. Oolman-systeem, dit systeem heeft een dicht plafond met enkel een luchtinlaatopening midden boven de hele lengte van de voergang met een geleidings- schotje dat tenminste 20 cm onder het plafond uitsteekt)	8,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		100	100	100	100	100	100	100	100

geen punten omdat dit in certificaat zit

geen punten omdat dit wettelijk vereist is

Het principe van vuile en schone weg is beschreven in de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#).

2 Ammoniak

Emissiefactor referentieniveau per diercategorie en grenswaarde in [Provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000](#) (alle waarden per 1 juli 2013). Gedeputeerde Staten kunnen tussentijds deze bijlage aanpassen als de wetgeving ten aanzien van deze emissiewaarden wijzigt.

Diercategorie Code Rav	Naam	Emissiefactor (kg NH ₃ /dierplaats/jr)	
		Besluit huisvesting	PV-N2000
A1	Melkvee, opstallen	9,5	8,1
	Melkvee, beweiden	9,5	7,1
A2	Zoogkoeien >2jr	5,3	5,3
A3	Jongvee <2jr	3,9	3,9
A4	Vleeskalveren <8mnd	2,5	2,5
A6	Vleesstieren >8mnd	7,2	7,2
A7	Fokstieren en overig	9,5	9,5
B1	Schapen	0,7	0,7
C1	Geiten >1jr	1,9	1,9
C2	Opfokgeiten >61dgn	0,8	0,8
C3	Opfokgeiten <61dgn	0,2	0,2
D1.1	Gespeende biggen, <0,35m ²	0,23	0,09
	Gespeende biggen, >0,35m ²	0,23	0,11
D1.2	Kraamzeugen (incl biggen)	2,9	1,25
D1.3	Guste en dragende zeugen	2,6	0,63
D2	Dekberen >7mnd	5,5	0,83
	Vleesvarkens, opfokberen en -zeugen, <0,8m ²	1,4	0,38
	Vleesvarkens, opfokberen en -zeugen, >0,8m ²	1,4	0,53
E1	Opfoklegghennen, batterijhuisvesting	0,006	0,007
	Opfoklegghennen, koloniehuisvesting	0,016	0,016
	Opfoklegghennen, volière	0,170	0,030
	Opfoklegghennen, scharrel	0,170	0,150
E2	Leghennen, koloniehuisvesting	0,030	0,030
	Leghennen, volière ^{*)}	0,125	0,055
	Leghennen, scharrel ^{*)}	0,125	0,068
E3	Opfok vleeskuikenouderdieren	0,250	0,183
E4	Vleeskuikenouderdieren	0,435	0,435
E5	Vleeskuikens	0,045	0,037
E6	Nageschakelde technieken, opfokhennen	0,010	0,010
E6	Nageschakelde technieken, leghennen	0,015	0,015
F4	Vleeskalkoenen	0,680	0,490
G2	Vleeseenden	0,210	0,210
H	Pelsdieren	0,58	0,25
I1	Konijnen; voedster	1,20	0,77
I2	Konijnen; vleeskonijn	0,20	0,12
K1	Paarden >3jr	5,0	5
K2	Paarden <3jr	2,1	2,1
K3	Pony's >3jr	3,1	3,1
K4	Pony's <3jr	1,3	1,3

^{*)} Batterijhuisvesting bij leghennen is niet langer toegestaan

Wachtkamer: de maatregelen om ammoniakemissie uit de MDV of Proeftuin Natura 2000.

Bedrijven met vleeskalveren mogen t.b.v. de BZV uitgaan van onderstaande technieken uit de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) van 2014.

Techniek (zie voor stalbeschrijvingen de Maatlat Duurzame Veehouderij 2014)	Emissiefactor
Vleeskalveren	
Kelderluchtafzuiging met reiniging via luchtwasser	1,8 kg
Gescheiden afvoer van mest en urine door middel van een V-vormige mestband in het mestkanaal	1,8 kg
Roostervloer voorzien van een bolle rubber toplaag en afdichtflappen in de roosterspleten	1,8 kg
Roostervloer voorzien van een bolle rubber toplaag en afdichtflappen in de roosterspleten	1,8 kg

3 Geuremissie

Emissiefactoren referentieniveau geur per diercategorie. Gedeputeerde Staten kunnen tussentijds deze bijlage aanpassen als de wetgeving ten aanzien van deze emissiewaarden wijzigt.

Diercategorie		OU_E/s/dier
Code Rav	Naam	
A1	Melkvee, opstallen	n.t.b.
	Melkvee, beweiden	n.t.b.
A2	Zoogkoeien >2jr	n.t.b.
A3	Jongvee <2jr	n.t.b.
A4	Vleeskalveren <8mnd	35,6
A6	Vleesstieren >8mnd	35,6
A7	Fokstieren en overig	n.t.b.
B1	Schapen	7,8
C1	Geiten >1jr	18,8
C2	Opfokgeiten >61dgn	11,3
C3	Opfokgeiten <61dgn	5,7
D1.1	Gespeende biggen, <0,35m ²	7,8
	Gespeende biggen, >0,35m ²	7,8
D1.2	Kraamzeugen (incl biggen)	27,9
D1.3	Guste en dragende zeugen	18,7
D2	Dekberen >7mnd	18,7
D3	Vleesvarkens, opfokberen en -zeugen, <0,8m ²	23,0
	Vleesvarkens, opfokberen en -zeugen, >0,8m ²	23,0
E1	Opfokleghennen, batterijhuisvesting	0,18
	Opfokleghennen, koloniehuisvesting	0,18
	Opfokleghennen, volière	0,18
	Opfokleghennen, scharrel	0,18
E2	Leghennen, koloniehuisvesting	0,35
	Leghennen, volière ^{*)}	0,34
	Leghennen, scharrel ^{*)}	0,34
E3	Opfok vleeskuikenouderdieren	0,18
E4	Vleeskuikenouderdieren	0,93
E5	Vleeskuikens	0,24
E6	Nageschakelde technieken, opfokhennen	n.t.b.
E6	Nageschakelde technieken, leghennen	n.t.b.
F4	Vleeskalkoenen	1,55
G2	Vleeseenden	0,49
H	Pelsdieren	n.t.b.
I1	Konijnen; voedster	n.t.b.
I2	Konijnen; vleeskonijn	n.t.b.
K1	Paarden >3jr	n.t.b.
K2	Paarden <3jr	n.t.b.
K3	Pony's >3jr	n.t.b.
K4	Pony's <3jr	n.t.b.

^{*)} Batterijhuisvesting bij leghennen is niet langer toegestaan

4 Fijn stof

Emissiefactoren referentieniveau fijn stof per diercategorie. Gedeputeerde Staten kunnen tussentijds deze bijlage aanpassen als de wetgeving ten aanzien van deze emissiewaarden wijzigt. Voor pluimvee worden de eisen binnenkort opgenomen; deze staan vooralsnog als pm opgenomen.

Diercategorie		Emissiefactor Besluit huisvesting (gr/dierplaats/jr)	
Code Rav		Stallen die nog niet aan Bhv moeten voldoen	Stallen die wel aan Bhv moeten voldoen
A1	Melkvee, opstallen	148	148
	Melkvee, beweiden	118	118
A2	Zoogkoeien >2jr	86	86
A3	Jongvee <2jr	38	38
A4	Vleeskalveren <8mnd	33	33
A6	Vleesstieren >8mnd	170	170
A7	Fokstieren en overig	170	170
B1	Schapen	niet vastg.	niet vastg.
C1	Geiten >1jr	19	19
C2	Opfokgeiten >61dgn	10	10
C3	Opfokgeiten <61dgn	10	10
D1.1	Gespeende biggen, <0,35m ²	74	74
	Gespeende biggen, >0,35m ²	74	74
D1.2	Kraamzeugen (incl biggen)	160	160
D1.3	Guste en dragende zeugen	175	175
D2	Dekberen >7mnd	180	180
	Vleesvarkens, opfokberen en -zeugen,		
D3	<0,8m ²	153	153
	Vleesvarkens, opfokberen en -zeugen,		
	>0,8m ²	153	153
E1	Opfoklegghennen, batterijhuisvesting	2	pm
	Opfoklegghennen, koloniehuisvesting	30	pm
	Opfoklegghennen, volière	30	pm
	Opfoklegghennen, scharrel	30	pm
E2	Leghennen, koloniehuisvesting	84	pm
	Leghennen, volière ^{*)}	84	pm
	Leghennen, scharrel ^{*)}	84	pm
E3	Opfok vleeskuikenouderdieren	23	pm
E4	Vleeskuikenouderdieren	43	pm
E5	Vleeskuikens	22	pm
E6	Nageschakelde technieken, opfokhennen	niet vastg.	pm
E6	Nageschakelde technieken, leghennen	niet vastg.	pm
F4	Vleeskalkoenen	86	pm
G2	Vleeseenden	84	pm
H	Pelsdieren	8	8
I1	Konijnen; voedster	niet vastg.	niet vastg.

Diercategorie		Emissiefactor Besluit huisvesting (gr/dierplaats/jr)	
Code Rav		Stallen die nog niet aan Bhv moeten voldoen	Stallen die wel aan Bhv moeten voldoen
I2	Konijnen; vleeskonijn	niet vastg.	niet vastg.
K1	Paarden >3jr	niet vastg.	niet vastg.
K2	Paarden <3jr	niet vastg.	niet vastg.
K3	Pony's >3jr	niet vastg.	niet vastg.
K4	Pony's <3jr	niet vastg.	niet vastg.

*) Batterijhuisvesting bij leghennen is niet langer toegestaan-

Wachtkamer: de fijn stof reducerende maatregelen uit de MDV.

5 Biodiversiteit

	Maatregel	Omschrijving	Punten- waarde- ring	Controle
1	Natuur & Landschaps- elementen buiten bouwblok	Het totale oppervlak van de landbouwpercelen (excl bouwblok) dat wordt ingezet voor natuur & landschap (bos, hagen, solitaire en laanbomen, singels, poelen). Bemesting en gebruik bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan. >2500 m ² >5000 m ² >7500 m ² >1 ha >2 ha	6,25 12,50 18,75 25,00 37,50	LBT / opgave gewas-percelen
2	Soortenrijkdom	Teelt van tenminste 4 verschillende akkerbouw- en of voedergrassen (niet zijnde grasland) of een gevarieerde grasmat (natuurlijk of kruidrijk grasland).(totaal tenminste 1 ha)	12,50	LBT / opgave gewas-percelen / beheers- overeenkomsten
3	Groen op het erf (op en aansluitend op bouwblok)	Oppervlak groen op het erf (= verticale projectie van bomen, struiken, heggen, bosplantsoen, boomgaard, poel)als percentage van het totale erfoppervlak (= het gaat om bouwblok en het groen dat direct aansluit op het bouwblok). Bemesting en gebruik bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan. <= 10 % groen > 10 % groen en <= 15 % > 15 % groen en <= 20 % > 20 % groen en <= 30 % > 30 % groen en <= 40 % > 40 % groen	0,00 6,25 12,50 25,00 37,50 50,00	Erfbeplantings-plan, eenmalige controle
		Maximum score	100	

De score in deze tabel is omgerekend naar een maximaal van 100 punten, zie voor de oorspronkelijke puntenverdeling het [onderbouwingsdocument](#) van WUR.

6 Fosfaat lokaal

Maatregel	Omschrijving	Punten-waardering	Controle/ wachtkamer/ niveau
De mate waarin de aanlevering van fosfaat in voer en de afvoer van fosfaat in mest vanuit 'lokaal' plaatsvindt. Totaal 0-100 punten	% fosfaat-aanwending mest lokaal t.o.v. fosfaat mest totaal productielocatie		<u>Niveau: bedrijfsniveau</u> In de BZV applicatie wordt het KVK nummer van het bedrijf geregistreerd. . In de webapplicatie vult de aanvrager , de oppervlakte die in gebruik is en de toegestane hoeveelheid fosfaat. T.b.v. de borging levert de veehouder per KVK nummer de gecombineerde opgave / perceelsregistratie. Zodra dat mogelijk is wordt de BZV applicatie aangepast om de gegevens uit de perceelsregistratie op te halen. Vanaf dat moment moet de aanvrager aangeven voor ieder perceel aangeven voor welke bedrijfslocatie het wordt gebruikt. Men berekent de gebruikruimte voor dierlijke mest als volgt: <i>oppervlakte landbouwgrond x fosfaatnorm dierlijke mest.</i> <i>Oppervlakte landbouwgrond</i> Men rekent met de oppervlakte landbouwgrond die op 15 mei in eigendom, (erf)pacht en in gebruik is (perceelsregistratie).
	op grond in eigendom of (erf)pacht én in eigen gebruik binnen straal van 15 km van	1 punt per %	
	op grond in eigendom of (erf)pacht én in eigen gebruik , binnen straal van 15 tot 100 km	0,5 punt per %	
	grond in eigendom of (erf)pacht én in eigen gebruik in Nederland buiten	0,3 punt per %	

Maatregel	Omschrijving	Punten- waardering	Controle/ wachtkamer/ niveau
	een straal van 100 km.		
	Overig	0 punt	
	% fosfaat-lokaal voer t.o.v. de totale hoeveelheid fosfaat in het voer.		Wachtkamer <u>Niveau: bedrijfsniveau</u> <i>Borging nog niet gerealiseerd. via digitale gegevens gecombineerde opgave.</i>
	Teelt eigen bedrijf (binnen straal 15 km)	1 punt per %	
	Teelt eigen bedrijf (binnen straal 100 km)	0,5 punt per %	
	Eiwitrijke veevoeders uit west Europa		Wachtkamer

Bij de fosfaatproductie mag het bedrijf uitgaan van de forfaitaire fosfaatuitscheiding of de daadwerkelijke excretie. Wanneer de daadwerkelijke excretie wordt gehanteerd dan moet dat onderbouwd worden met bijvoorbeeld de excretie van afgelopen jaren. Bedrijven doen vooraf een berekening voor de gewenste situatie, daarin motiveren zij de te behalen score. Gemeenten kunnen dit desgewenst aan de AAB voorleggen.

7 Nge tabel

diersoort	diercategorie	Nge per dierplaats	CBS-Code
Schapen	Lammeren	0,019	265
Runderen	Melk- en kalfkoeien	1,2042	211
Runderen	Vlees- en weidekoeien	0,1408	229
Runderen	Zoogkoeien	0,25	228
Runderen	Jongvee, < 1 jaar (vrouwelijk)	0,1761	201
Runderen	Jongvee, 1-2 jaar (vrouwelijk)	0,2535	205
Runderen	Jongvee vleesproductie, 1-2 jaar (vrouwelijk)	0,1585	221
Runderen	Jongvee, < 1 jaar (mannelijk)	0,1761	203
Runderen	Vleeskalveren voor witvleesproductie	0,1444	214
Runderen	Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	0,1303	216
Runderen	Jongvee vleesproductie, < 1 jaar (vrouwelijk)	0,1479	217
Runderen	Jongvee vleesproductie, < 1 jaar (mannelijk)	0,1655	219
Runderen	Jongvee, > 2 jaar (vrouwelijk, niet gekalfd)	0,2535	209
Runderen	Jongvee 1-2 jaar (mannelijk) en stieren voor de fokkerij (>2 jaar)	0,6021	207, 213
Runderen	Jongvee vleesprod. 1-2 jaar (man) en vleesstieren >2 jaar	0,1655	223, 227
Runderen	Jongvee vleesproductie, > 2 jaar (vrouwelijk)	0,1725	225
Schapen	Vrouwelijke schapen	0,0528	266
Schapen	Mannelijke schapen	0,0303	268
Geiten	Melkgeiten (1 jaar of ouder)	0,1092	258
Geiten	Overige geiten (1 jaar of ouder)	0,0056	261, 263
Geiten	Melkgeiten (jonger dan 1 jaar)	0,0472	250
Geiten	Overige geiten (jonger dan 1 jaar)	0,0056	260, 262
Varkens	Biggen <20 kg, niet meer bij de zeug	0,033	237
Varkens	Zeugen >50 kg, bij biggen	0,154	249
Varkens	Ov zeugen >50 kg gust en gedekt	0,154	246, 251
Varkens	Beren (50 kg of meer, dekrijp)	0,2606	255
Varkens	Opfokzeugen en -beertjes (20 kg of meer, niet gedekt)	0,0577	243, 244
Varkens	Beren (50 kg of meer, nog niet dekrijp)	0,0577	253
Varkens	Vleesvarkens	0,0437	239, 240, 241, 242
Varkens	Zeugen 1e dracht >50 kg gedekt	0,154	245
Legkippen	Leghennen (jonger dan 18 weken)	0,0014	275
Legkippen	Ouderdieren legrassen, jonger dan 18 weken	0,0034	272
Legkippen	Leghennen (18 weken of ouder)	0,0026	276, 278
Legkippen	Ouderdieren legrassen (ouder dan 18 weken)	0,0043	274
Vleeskuikens	Ouderdieren vleesrassen (jonger dan 18 weken)	0,0034	271
Vleeskuikens	Ouderdieren vleesrassen (18 weken of ouder)	0,0052	273
Vleeskuikens	Vleeskuikens	0,0013	269

kalkoenen	Kalkoenen (ouderdieren <6 weken)	0,0057	289
kalkoenen	Kalkoenen (ouderdieren 6-30 weken)	0,0057	289
kalkoenen	Kalkoenen (ouderdieren >=30 weken)	0,0057	289
kalkoenen	Vleeskalkoenen	0,0057	289
Eenden	Jonge eenden voor de vleesproductie	0,0029	287
Eenden	Ouderdieren van vleeseenden (<24 mnd)	0,0029	287
Nertsen	Nertsen (moederdieren)	0,0556	290
Konijnen	Voedsters	0,0423	233
Konijnen	Gespeende vleeskonijnen	0,0035	232
Parelhoenders	Parelhoenders	0,0029	297
Paarden & Pony's	Paarden (3 jaar en ouder)	1,4648	196
Paarden & Pony's	Paarden (jonger dan 3 jaar)	0,1937	195
Paarden & Pony's	Pony's(3 jaar en ouder)	1,4085	198
Paarden & Pony's	Pony's (jonger dan 3 jaar)	0,1936	197
struisvogels	Struisvogelouderdieren	0,0029	297
struisvogels	Opfokstruisvogels (< 4 mnd)	0,0029	297
struisvogels	Vleesstruisvogels (4-12 mnd)	0,0029	297
overig pluimvee	Overig pluimvee	0,0029	297

Bron: MDV en LEI

8 Aantal maatlatten per sector

Binnen de pijler Inrichting & omgeving :

Maatlat ¹	Gezondheid	Geuremissie	Geurimpact	Emissie & Impact fijn stof	Ammoniak	P-lokaal	Verbinding	Biodiversiteit	aantal maatlatten	Correctiefactor
Sector										
Alle soorten varkens	+	+	+	+	+	+	+	+	8	1
Pluimvee: leghennen, vleeskuikens, kalkoenen, eenden	+	+	+	+	+	+	+	+	8	1
Melkvee	+	-	-	+	+	+	+	+	6	1,36
Zoogkoeien	+	-	-	+	-	+	+	+	5	1,67
Vrouw jongvee	+	-	-	+	-	+	+	+	5	1,67
Vleesstierkalveren < 8 mnd	+	-	+	+	-	+	+	+	6	1,36
Vleesstieren / overig vleesvee 8 - 24 mnd	+	-	+	+	-	+	+	+	6	1,36
Fokstieren	+	-	-	+	-	+	+	+	5	1,67
Vleeskalveren	+	+	+	+	+	+	+	+	8	1
Struisvogels	+	-	-	-	-	+	+	+	4	2,14
Nertsen	+	-	-	+	+	+	+	+	6	1,36
Schapen	+	-	+	-	-	+	+	+	5	1,67
Geiten	+	-	+	+	-	+	+	+	6	1,36
Konijnen	+	-	-	-	+	+	+	+	5	1,67
Parelhoenders	+	-	+	+	-	+	+	+	6	1,36
Paarden en pony's	+	-	-	-	-	+	+	+	4	2,14

¹ zie hoofdstuk 5

+ Maatlat is van toepassing in deze sector

- Maatlat is niet van toepassing in deze sector

Provincie Noord-Brabant

Adres

Provincie Noord-Brabant
Brabantlaan 1
5216 TV 's-Hertogenbosch